

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2022 г.

Съдържание

Страница

Годишен доклад за дейността	
Доклад на независимия одитор	
Годишен финансов отчет	
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за всеобхватния доход	2
Отчет за промените в нетните активи	3
Отчет за паричните потоци	4
Бележки към финансовия отчет	5

ДОКЛАД

на Управителния съвет за дейността на Гаранционния фонд (Фонда) през 2022 година

Фондът е юридическо лице със седалище София, което извършва плащания на обезщетения към увредени лица във връзка със задължителните застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите и "Злополука" на пътниците в средствата за обществен превоз, възстановява суми, изплатени от компенсационен орган на държава членка на ЕС, гарантира застрахователни вземания при несъстоятелност на застраховател.

Гаранционният фонд създава и управлява като обособени сметки:

1. Фонд за гарантиране на вземанията на увредените лица от незастраховани и неидентифицирани моторни превозни средства, наричан по-нататък "Фонд за незастраховани МПС";
2. Фонд за гарантиране на вземанията при несъстоятелност на застраховател по чл. 519, т. 2 и 3 от КЗ, наричан по-нататък "Обезпечителен фонд".

Докладът на Управителния съвет за дейността на Фонда през 2022 обхваща периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. и съдържа информация относно устройството, управлението и работата през годината, приключваща на 31.12.2022 г. Представени са данни и за предходни години. За 2022г. финансовия отчет на Гаранционен фонд се одитира от Грант Торнтон ООД.

I. УСТРОЙСТВО И УПРАВЛЕНИЕ

1. Нормативна уредба

Дейността на Фонда през 2022 г. е нормативно определена от:

- **Международни актове:** конвенции, договори, споразумения, правилници, правила и други актове, по които Фондът е страна;
- **Национално законодателство:** Кодекс за застраховането (КЗ); Правилник за устройството и дейността на Гаранционния фонд; Наредба № 71 от 22 юли 2021 г. за изискванията към системата на управление на застрахователите и презастрахователите; Наредба № 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Злополука“ на пътниците в средствата за обществени превоз; Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния Фонд за обмена и защита на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т.1 и 2 от Кодекса за застраховането; Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд; Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд.

2. Система на управление:

Органите на управление на Гаранционен фонда са:

1. Съвет на Гаранционния фонд
2. Управителен съвет
3. Двама изпълнителни директори

2.1 Съвет на Гаранционния фонд

Съветът на Гаранционния фонд се състои от представители на всички застрахователи, които са задължени да правят вноски към него, а именно:

- Всички застрахователи със седалище в Република България и застрахователите от трета държава, регистрирали клон по Търговския закон в Република България, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците, или застраховка по раздел I от приложение № 1 (животозастрахователи);
- Застрахователите от държави членки, които предлагат задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Република България при условията на правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги.

Компетентността на съвета на Гаранционния фонд е регламентирана в чл. 535 от КЗ.

Към 31 декември 2022 година членове на Съвета на Гаранционния фонд са 27 застрахователи.

Съветът на Гаранционния фонд проведе три заседания, на които:

- Прие заверения Годишен финансов отчет на Фонда за 2021 г.; Доклада на Управителния съвет за дейността на Фонда за 2021 г.; Доклада на независимия одитор относно одита на финансовия отчет за 2021 г.;
- Освободи от отговорност членовете на Управителния съвет за дейността им през 2021 г.
- Избра външен одитор - международно специализирано одиторско предприятие на Фонда за 2022 г.;
- Прие промени в Управителния съвет на Гаранционния фонд и избра изпълнителен директор
- Одобри сума в размер на 6 614 000 лв. (шест милиона шестстотин и четиринадесет хиляди лева) за временно ползване от средствата на фонда по чл. 521, ал.1, т.2 от КЗ, с която Гаранционният фонд да изплати главниците по безспорните вземания и да отправи искане за възстановяване към Кипърския гаранционен фонд за извършените плащания, съгласно правилата на Конвенцията от 1995г. за „несъстоятелност на застраховател, предлагащ застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и сума в размер на 100 000 лв. за временно ползване от средствата от фонда по чл. 521, ал.1, т.2 от КЗ, с която Гаранционният фонд да изплати съдебните разноски и лихвите по главниците на обезщетенията по тези претенции, избрани на база първите по дата на предявяване, съгласно представения списък от ликвидаторите на ЗК „Олимпик“, Република Кипър, и да отправи искане за възстановяване към кипърския гаранционен фонд на извършените плащания, съгласно правилата на Конвенцията .

- Предложи на Комисията за финансов надзор размера на вноските на застрахователите през 2023 година, съгласно чл. 535, ал. 7 от КЗ.
- Утвърди и прие Методика по чл. 535, т. 10 от КЗ за обработка на имуществени вреди, причинени на МПС.
- Прие годишен бюджет на Гаранционния фонд за 2023 г., съгласно чл. 535, т. 6 от Кодекса за застраховането след предварителното одобряване от Комисията за финансов надзор.
- Одобри изменения и допълнения на Правила за инвестиране средствата на фондовете на Гаранционния фонд /Правила за инвестиране/, приети с решение на Съвета на Гаранционния Фонд от 01.04.2021г.

2.2 Управителен съвет

Управителният съвет (УС) на Гаранционен фонд се състои от 7 членове. Също така се представлява от двама изпълнителни директори.

Компетентността на управителния съвет на Гаранционния фонд е регламентирана в чл. 546 от КЗ.

Управителният съвет и изпълнителните директори на Фонда са избрани с Решение на Съвета на Фонда по протокол № 3/12.06.2018 г., № 1 /02.06.2020г., № 2/ 03.11.2020г. и № 2/ 16.06.2022г. Членовете на управителния съвет и изпълнителните директори са одобрени с решения на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Мандатът на членовете на управителния съвет е 4 години.

Към 31 декември 2022 г. управителният съвет на Фонда е в състав:

Максим Нанев Колев – Председател на УС и Изпълнителен директор;

Стефан Георгиев Стоилков – Член на УС и Изпълнителен директор;

Пламен Йорданов Ялъмов – Член на УС;

Юри Константинов Копач – Член на УС;

Милен Георгиев Марков – Член на УС;

Пламен Ангелов Шинов – Член на УС;

Петър Веселинов Аврамов – Член на УС.

Управителният съвет организира и извършва дейността си съобразно законовите разпоредби и добрите практики на застрахователния пазар, като за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. проведе 34 заседания, на които разгледа и взе решения по въпроси от своята компетентност, както основните от тях са:

- Прие Годишен финансов отчет на Гаранционния фонд за 2021 г., както и доклад на УС за дейността на Гаранционния фонд през 2021 г. и Доклад на независимия одитор относно одита на финансовия отчет.;
- Предложи на Съвета на фонда одитори за годишния финансов отчет на Фонда за 2022 г.;
- Прие отчетите за дейността на Функцията за съответствие и Функцията за вътрешен одит на Гаранционния фонд за периода 2021 г.;
- Прие плановете за дейността на Функцията за съответствие и Функцията за вътрешен одит на Гаранционния фонд за 2022 г.;

- Предложи на Съвета на фонда размера на вноските на застрахователите през 2023 г.;
- Прие проект на годишен бюджет на Гаранционния фонд за 2023 г.;
- Утвърди презастрахователна програма на ГФ за 2023;
- Взе решенията относно инвестирането на средствата на Фонда за незастраховани МПС и Обезпечителния фонд, като отчита препоръките на Инвестиционния комитет;
- Предостави мандат на изпълнителните директори за провеждане на преговори с кипърската страна (Ликвидатор и Гаранционен фонд) за уреждане на процедурите и механизмите по разплащанията между страните;
- Взе решения свързани с дейността по ликвидация на „Застрахователна компания Юроамерикан“ АД;
- Създаде работна група за осъвременяване на информационните системи управлявани от Фонда;
- УС обсъди и представи за становище на АБЗ проект на Методика по ал. 535, т. 11 от КЗ за обработка на неимуществени вреди;

2.3 Изпълнителни директори

Изпълнителните директори заедно:

- представляват Гаранционния фонд и осъществяват текущото му ръководство;
- назначават и освобождават служителите на Гаранционния фонд;
- разпореждат се със средствата на Гаранционния фонд в съответствие с кодекса, правилника за устройството и дейността на Гаранционния фонд, Наредба № 71 от 22 юли 2021 г. за изискванията към системата на управление на застрахователите и презастрахователите и решенията на управителния съвет;
- изпълняват и други действия, възложени им от управителния съвет.

2.4 Функции в системата на управление

2.4.1 Функция Управление на риска

Управлението на риска обхваща идентификацията и ефективното управление на значимите заплахи и възможности, които биха оказали въздействие върху дейността на Гаранционен фонд. Функцията Управление на риска е ключова функция в системата на управление на Гаранционен фонд, важна част от системата за вътрешен контрол на Фонда. Тя своевременно идентифицира, документира и оценява всички рискове, присъщи за неговата дейност, с цел осигуряването на възможност за навременно предприемане на адекватни и корективни действия спрямо рисковете, застрашаващи постигането на целите.

2.4.2 Функция Актюерство

Актюерската дейност обхваща и включва прилагането на подходящи актюерски практики и техники. Основно може да бъде разделена на две основни сфери - поемането на подписвачески риск и неговото отчитане, наблюдение и контролиране. Актюерската дейност, включва преобладаващо отговорности, свързани с: оценка на адекватен размер на вноската, необходима за финансиране дейностите на Гаранционен фонд; дизайн на подходяща презастрахователна програма; изчисляване на задължения за предстоящи плащания за счетоводни и регулаторни цели; прогнозиране на техническия резултат; участие в процесите по планиране, отчитане и мониторинг на резултатите от дейността; наблюдение на развитието на претенциите и задълженията за

предстоящи плащания; принос към процеса по прилагане на ефективна система за управление на риска. Актоерската функция е ключова функция в системата на управление на Фонда. В тази връзка функцията изпълнява и отговаря за актоерските дейности, свързани със смекчаване на риска, с докладване, наблюдение и контрол.

2.4.3 Функция Съответствие

Функцията Съответствие е ключова функция в системата на управление на Гаранционен фонд. Функцията Съответствие е част от системата за вътрешен контрол на Фонда и се изразява в: съветване на УС на ГФ относно спазването на действащото законодателство, в това число непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Фонда; оценяване на възможния ефект от промени на правната среда върху дейността на Гаранционен фонд; идентифициране и оценяване на риска, произтичащ от неизпълнението на действащото законодателство и регулации, в това число непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Фонда.

Функцията за съответствие се изразява и се прилага съобразно нормативните изисквания, като бива сведена до знанието на всички служители на ГФ, така че принципите за съответствие на всички нива да бъдат водещи в организирането и изпълнението на техните задължения и отговорности, на базата на обоснованост, обективност, ефективност, координирано управление, съгласуваност и спазване на действащото в страната законодателство и вътрешните актове на ГФ.

УС на ГФ през 2022 г. прие отчет за дейността на Функцията за съответствие на Гаранционния фонд за 2021 г., изготвен съгласно чл. 94, ал. 2 от Кодекса за застраховането и го представи пред Съвета на Фонда, както и План за дейността на Функцията за съответствие на Гаранционния фонд за 2022г., изготвен и съгласуван на основание чл. 6 от Политиката за съответствие на Гаранционен Фонд със съответния член на УС на ГФ, отговорен за Функция Съответствие.

2.4.4 Функция Вътрешен одит

Функцията Вътрешен одит е ключова функция в рамките на системата за вътрешен контрол на Гаранционния фонд, която подпомага органите на управление на Фонда при вземане на решения във връзка с дейността му и следи за тяхното изпълнение. Вътрешният одит е независима, обективна, контролна или консултантска дейност, насочена към подобряване на дейността на Гаранционния фонд, която допринася за постигането на организационните цели, като прилага систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите на управление на риска, вътрешния контрол и управление на Фонда. Дейността на функцията Вътрешен одит има за цел да съдейства за ограничаване на риска и укрепването на управленските процеси и организационните структури.

Функцията по вътрешен одит дава препоръки за отстраняване на установените слабости в процесите на управление или на осъществяване на оперативната дейност на Фонда и следи за изпълнението на препоръките в срок.

През 2022 г. УС на Гаранционния фонд прие отчет за дейността на Функцията за вътрешен одит на Гаранционен фонд за 2021 г. изготвен съгласно чл. 96, ал. 3 от Кодекса за застраховането, както и план за дейността на Функцията за вътрешен одит на Гаранционния фонд за 2022 г., изготвен на основание чл.96, ал 1 от Кодекса за застраховането.

Функцията по вътрешен одит и функцията за съответствие на Гаранционния фонд представят докладите си, както и годишните си планове след приемането им от УС на ГФ на заместник – председателя на Комисията за финансов надзор.

2.4.5 Функция „Информационни и комуникационни технологии и анализ“ (ИКТА)

ГФ поддържа функция ИКТ и Анализ, съответстващи на естеството, обема и сложността на рисковете, присъщи на дейността на ГФ, и в съответствие с изпълнението на задълженията, предвидени в нормативните актове, регламентиращи изисквания към сигурността и управлението ИКТ. ГФ приема Стратегия за ИКТ, която определя най-малко развитието на ИКТ в ГФ, които да подпомагат извършването на дейността, в това число, развитието на организационната структура, на бизнес моделите, на системата за ИКТ и на ключовите зависимости спрямо Доставчици на услуги; развитието на архитектурата на ИКТ, включително на зависимостите от Доставчици на услуги; ясни цели на ИС, съсредоточени върху системите и услугите, персонала и процесите в областта на ИКТ. Функция ИКТ и Анализ прилага и съобщава своевременно на служителите и Доставчици на услуги за приемането на Стратегията за ИКТ и последващите нейни изменения.

2.4.6 Функция Информационна сигурност (ИС)

В своята дейност ГФ прилага *Правила за информационна сигурност на Гаранционния фонд*, които уреждат: принципите и правилата за защита на поверителността, целостта и наличността на информацията на ГФ, за да се осигури прилагането на Стратегията за ИКТ; описание на основните правомощия и отговорности за управление на ИС и изискванията по отношение на служителите, процесите и технологията във връзка с ИС, отчитайки, че служителите на всички равнища имат отговорности за гарантиране на ИС на ГФ. В *Правилата за информационна сигурност на Гаранционния фонд* се разработват процедури и мерки за ИС, по-специално за намаляване на Рисковете в областта на ИКТ и сигурността, на които е изложен ГФ, като се включват подробни изисквания в следните области: Управление на достъпа на потребители; Криптиране; Персонална сигурност; Мрежова сигурност; Жизнен цикъл на приложенията; Системни операции; Публичен облак; Връзки с услугите включително аутсорсинг.

Функция ИС запознава всички служители с *Правилата за информационна сигурност на Гаранционния фонд*, като служителите са длъжни да ги спазват и прилагат. Когато е приложимо, правилата се съобщават и задължително се прилагат от Доставчиците на услуги.

2.4.7 Функция Управление на инвестициите

Функцията за управление на инвестициите е ангажирана с оперативното прилагане и участие в следните интегрирани основни процеси по отношение на финансовите активи на Гаранционния фонд:

- Стратегическо разпределение на активите, базрано на подходяща инвестиционна стратегия
- Управление на инвестиционен портфейл в съответствие с одобреното от УС Стратегическо разпределение на активите
- Управление и мониторинг на отношенията с дружества за управление на активи (управляващи дружества), които са външни за ГФ
- Планиране, отчетност и контрол на инвестиционната дейност

2.5 Изисквания за квалификация и надеждност

В Гаранционен фонд се прилага Политика за квалификация и надеждност на следните лица: членовете на УС, изпълнителните директори и ръководителите на ключови функции на Фонда. Тази политика допринася за осигуряване на надеждна система за управление и контрол, основана на принципите за прозрачност и независимост. Съгласно изискванията на КЗ и Правилника за устройството и дейността на Гаранционния фонд (Правилник на ГФ) е необходимо предварителното одобрение от Комисията за финансов надзор (КФН) за избора/назначаването на членовете на УС и за Ръководителите на ключови функции Съответствие и Вътрешен одит на ГФ. Изискванията за квалификация и надеждност гарантират, че лицата, които участват в управлението на Фонда и тези на ключови позиции притежават необходимия професионални умения, познания и експертен опит и покриват възприетите стандартите за надеждност и почтеност.

II. ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

1. Управление на средствата на Фонда

Финансовата стабилност има определяща роля за цялостното развитие и дейността на Фонда. УС организира и извършва дейността си съобразно законовите разпоредби и добрите практики на застрахователния пазар.

2. Събиране на вноските от застрахователите

С Решения. № 926 -ГФ от 22.12.2020г. и № 881 -ГФ от 07.12.2021г, КФН определи вноски към Фонда за незастраховани МПС на застрахователите за 2021 г. и 2022 г. по:

- Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в размер на 10.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство и
- Задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците в размер на 0.15 лв. за всяко място, без мястото на водача, за което е сключена задължителна застраховка.

Определеният срок за превеждане на вноските е ежемесечно до 10-то число на втория месец след месеца на сключването на застраховките.

Застрахователите, които са лицензирани да предлагат застраховките по чл. 520 от Кодекса за застраховането, правят вноски в Обезпечителния фонд. Размерът на минималната годишна вноска към Обезпечителния фонд е определена в Кодекса за застраховане. Застрахователите, включително клоновете на застрахователи от трета държава, превеждат дължимата годишна вноска в срок до 31 май на годината, следваща годината, за която се отнася вноската. С Решение № 1325 – ГФ от 23.12.2019 г. и № 926 -ГФ от 22.12.2020 г., КФН определи за 2020г. и 2021г. и вноска към Обезпечителния фонд по Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в размер на 2.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство.

На основание чл. 524 от КЗ, в случай че застраховател в срок от три месеца не плати изискуема вноска към фонд по чл. 521, ал. 1 или дължими лихви по чл. 555, ал. 3 или по чл. 563, ал. 4, управителният съвет на Гаранционния фонд уведомява Комисията за финансов надзор.

Вноските от застрахователи, в т.ч. начислени лихви през 2022 г. са 51 159 хил. лв., от които 40 762 хил. лв. са във Фонд за незастраховани МПС и 10 397 хил. лв. в Обезпечителен фонд.

- Фонд за незастраховани МПС

- Вноски по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, включително гранична – 39 656 хил. лв.
- Вноски по задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците – 67 хил. лв.
- Законна лихва за срока на забавата - 1 039 хил. лв.
- Обезпечителен фонд
 - Вноски по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, включително гранична – 9 128 хил. лв.
 - Вноски по задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците – 87 хил. лв.
 - Вноски по застраховка по раздел I от приложение № 1 от КЗ – 1 020 хил. лв.
 - Законна лихва за срока на забавата – 162 хил. лв.

3. Инвестиционна дейност

Средствата на Фонда се инвестират в съответствие с решения на УС, които се базират на регулаторната рамка относно инвестирането на задължения за предстоящи плащания, респективно активите за тяхното покритие, на застрахователите без право на достъп до единния пазар, предвидена в Кодекса за застраховането, и съобразно Правилата за инвестиране приети от Съвета на Фонда, както и Стратегическото разпределение на активите, и не на последно място съобразени с предложенията на инвестиционния комитет на Фонда. Възприет е консервативен подход в съответствие с принципа на разумния инвеститор, който е в основата на управлението на инвестиционния портфейл на Гаранционния фонд.

4. Презастрахователна програма

Фондът и през 2022 г. участва в общия презастрахователен договор към Съвета на бюрата. Закупеното покритие на отговорностите на Фонда на международния презастрахователен пазар е в съответствие с критериите, определени с решение на Комисията за финансов надзор и с трайното участие на реномирани презастрахователни компании, притежаващи кредитен рейтинг от висок инвестиционен клас.

Както през 2021 г., така и през 2022 г. бе осигурено допълнително презастрахователно покритие при по-нисък приоритет.

За периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. презастрахователите са уведомени за 15 нови случая, при които е възможно достигането на приоритета на Фонда по договорите за съответните години, както следва: по един случай за събития, настъпили през 2016 г., 2020 г. и 2022 г.; два случая за събития, настъпили през 2017 г., по три случая за събития, настъпили през 2018 г. и 2019 г. и четири случая за събития, настъпили през 2021 г. Приходите от обезщетения от презастрахователите през 2022 г. са 1 047 хил. лв., през 2021 г. са 11 708 хил. лв.

5. Произнасяне по претенции за обезщетения и за възстановяване на суми, изплатени по събития, настъпили на територията на България и на територията на други държави членки на ЕС.

5.1 За отчетния период УС се е произнесъл по претенции към Фонда за незастраховани МПС, както следва:

ПРЕТЕНЦИИ, по които УС се е произнесъл

Сравнителни данни по брой и суми, спрямо предходен отчетен период	2022 г.		2021 г.	
	брой	Сума, хил. лв.	брой	Сума, хил. лв.
Одобрени обезщетения:	136	5 324	906	10 188
в т.ч. за ПТП в България	31	2 101	324	5 116
в т.ч. за ПТП в чужбина	105	3 194	582	5 072
▪ в т.ч. за ПТП с МПС, които са били застраховани в „ЗК Олимпик- клон България“ КЧТ и не са сключили нови застраховки след 00.00 часа на 17.08.2019г.**	1	29	11	219
Отказ	406		442	
в т.ч. за ПТП с МПС, които са били застраховани в „ЗК Олимпик- клон България“ КЧТ и не са сключили нови застраховки след 00.00 часа на 17.08.2019г.**				
ОБЩО:	542		1 348	

* Информацията съдържа брой и сума на претенциите, по които УС се е произнесъл през съответния период, независимо от годината на регистриране на претенцията
 **Претенции за претърпени вреди при ПТП, причинени от МПС, за които до 00.00 часа на 17.08.2019 г. е налице сключена задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилите с "Застрахователна компания Олимпик – клон България" КЧТ, но впоследствие не е сключена нова.

5.2 Одобрени от изпълнителните директори на Фонда суми за обезщетения за претърпени вреди до 20 000 лв., на основание чл. 43, ал. 8 от Правилника за устройството и дейността на Гаранционния фонд

Одобрени обезщетения:	701	2 165
в т.ч. за ПТП в България	307	407
в т.ч. за ПТП в чужбина	390	1 739
в т.ч. за ПТП с МПС, които са били застраховани в „ЗК Олимпик- клон България“ КЧТ и не са сключили нови застраховки след 00.00 часа на 17.08.2019г.**	4	18

6. Финансиране на превантивни мероприятия

Пет на сто от средствата на Фонда за незастраховани МПС от вноски на застрахователите през предходната година по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилите, се изразходват за инвестиционни разходи за техника и информационни и комуникационни технологии за подобряване състоянието на безопасността на движението по пътищата. Средствата се изразходват за програми, одобрени със съвместно решение на Комисията за финансов надзор и на министъра на вътрешните работи, след вземане на становището на Фонда.

Месец април 2022 г. от страна на КФН и МВР е одобрен проект, съдържащ конкретните дейности, които се предлага да бъдат финансирани, необходимите средства за тях и съответната финансова обосновка. Одобреният проект е съгласуван с ГФ.

Размерът на средствата, които се предоставят на МВР през 2022 г. е 1 915 хил. лв.

Със Заповед на изпълнителните директори на Гаранционен фонд и на Министъра на вътрешните работи е сформирана комисия, с участието на представители на МВР и ГФ за реализиране на проекта.

Средствата са усвоени за закупуване на изброената по-долу техника, информационни и комуникационни технологии, собствеността върху които се предоставя безвъзмездно на Министерство на вътрешните работи

за нуждите на органите, отговорни за безопасността на движението по пътищата: ЗАКУПУВАНЕ И ДОСТАВКА НА ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ПЪТЕН КОНТРОЛ В "ПЪТНА ПОЛИЦИЯ"

- Доработка на софтуерен продукт, обработващ нарушенията от SITRAFFIC LYNX speed – ERS 400.
- Закупуване на нови автомобили за нуждите на ОПП-ГДНП - 3 броя.
- Закупуване на шумомер/шумомери с калибриране за 2 години- 1 брой.
- Следгаранционно абонаментно обслужване на Автоматизирана информационна система „Пътна полиция“ за едногодишен период и надграждане на допълнителни функционалности.
- Закупуване и доставка на интерактивна дъска- 1 брой.
- Закупуване и доставка на мултимедия- 2 броя.
- Превантивни материали.
- Осигуряване на поддръжка на инфраструктурата, осъществяваща функционирането на АИС АНД и АИС ПП.
- Доставка на пет броя специализирани работни места за нуждите на системно и приложно администриране на АИС АНД и АИС ПП - 5 броя.
- Преглед, анализ и идентифициране на технологичните проблеми на IBM Cognos Software ползван от служители на пътна полиция при МВР, изготвяне на ново предложение за нова и подобрена реализация и отстраняване на текущи дефекти.
- Светлинна сигнализация за обезопасяване на пътнотранспортни произшествия, внезапно- възникнали препятствия на пътя, кризи и други. 30 броя.
- Следгаранционно абонаментно техническо обслужване за 3 годишен период или до изразходване на средствата на 27 броя на електронни анализатори „Draeger Drug Test 5000“. 27 броя.

7. Международни дейности

- След като през м. Октомври 2021 г. приключи арбитражното производство между Българския и Кипърския гаранционни фондове относно отговорностите по отношение фалита на ЗК „Олимпик“, Кипър и съгласно Решението на Арбитра в средата на 2022г. се пристъпи към изплащане на обезщетения от името и за сметка на Кипърския гаранционен фонд. Бяха проведени редица присъствени и неprisъствени срещи с кипърската страна за уточняване на спорните въпроси и механизмите на разплащания между страните. През 2022г. се извършиха плащания в общ размер на 6 695 хил. лв., от тях 1 642 хил. лв. са възстановените от Кипърския гаранционен фонд ;
- Представители на Фонда взеха участие в 56 -то Годишно Общо събрание на Съвета на Бюрата, което се проведе в Белград на 2 и 3 юни 2022г., както и в други обсъждания, организирани от Съвета на бюрата, относно мерки и документи, уреждащи дейността на системата „Зелена карта“, „Гаранционните схеми“ в страните членки на системата, както „Информационните центрове“, в т.ч. прилагането на съответните директиви на ЕС и

предизвикателствата в тази насока в процеса на обработка на щети, затрудненията и проблемите, които възникват в процеса на работа.

- На работна среща през месец Юни 2022г. с представители на Турското бюро „Зелена карта“ беше обменен опит (по модела на работа между Р. Азербайджан и Р. Турция) и бяха обсъдени възможностите за съвместен базиран на информационни технологии граничен контрол, за наличието задължителна застраховка на влизащи и излизащи между държавите МПС;
- През м. декември 2022г. беше одобрена кандидатурата на ГФ, който беше избран за представител на югоизточен регион в Комитета на Информационните центрове на Съвета на Бюрата.

8. Задължения за предстоящи плащания

Задълженията за предстоящи плащания на Фонда включват задължения по предявени, но неизплатени претенции (RBNS) към датата на финансовия отчет, както и възникнали, но непредявени претенции (IBNR). Задължението за предявени, но неизплатени претенции към 31.12.2022 г. е 37 220 хил. лв., намалявайки се с 1 231 хил. лв. спрямо 31.12.2021 г. Задължението за възникнали, но непредявени претенции към 31.12.2022 г. е 88 854 хил. лв., увеличавайки се с 9 761 хил. лв. спрямо 31.12.2021 г. Делът на презастрахователите през 2022 г. е 45 658 хил. лв., увеличавайки се с 12 771 хил. лв. спрямо 2021 г.

През последните две години (2021 и 2022) се наблюдава намаление на щетимостта на Фонда. Това се дължи основа на два фактора. От една страна намалената подвижност на населението, свързана ограниченията в резултат на пандемичната обстановка от Ковид 19 и от друга, прекратяването на регистрацията на МПС с не сключена застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

9. Информационен център

Информационният център към Фонда работи в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането. Изградените регистри с данни успешно функционират, като активно се работи по изграждането на нови, предвидени съгласно изменените регулации и подобряване на качеството на данните.

Текущите дейности, които се извършват в ИЦ, наброяват повече от двадесет вида. В обобщен вид основните от тях, могат да се определят като:

- Текущо наблюдение на работоспособността на ЕИСОУКР;
- Координиране на дейности по промени в инфраструктурата и функционалността на ЕИСОУКР;
- Предлагане на ръководството на Фонда на решения за оптимизация и развитие на ЕИСОУКР;
- Дейности по актуализацията и развитието на документацията и правилата за експлоатация на ЕИСОУКР;
- Администриране на сключването и подновяването на договорите, касаещи дейностите на Информационния център;
- Администриране на процеса по подаване на застрахователни претенции от застрахователите и верификация на данните;

- Изготвяне на писмени справки за наличие на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите;
- Получаване и обработка на данни;
- Изготвяне на статистически справки, изпращане на писма до незастрахованите собственици на МПС и др.

Специфичните дейности, извършени в ИЦ през 2022 г. са както следва:

- Услуга за предоставяне на информация за технически прегледи във взаимодействие с Изпълнителна Агенция Автомобилна Администрация;
- Стартиране на проект за осъвременяване на текущото оборудване обслужващо функционирането на ЕИСОУКР;
- Разписана е „Стратегия за подновяване и осъвременяване на технологичната рамка на „Гаранционен Фонд“ в частта ЕИСОУКР“.

През 2022 г. от Фонда са изпратени **762 096** уведомления до собственици на незастраховани моторни превозни средства. Общият брой на моторните превозни средства с прекратена регистрация поради липса на „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към края на 2022 г. е **1 337 730** броя.

През разглеждания период за услугата проверка на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, са направени **4 380 000** сесии. Това е с **10.6 %** повече от потреблението през 2021 г., когато броят на проверките е бил **4 119 000**.

В посещенията за проверка на „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на второто място е Германия. Третото място е на Холандия, а на четвърто място е Румъния. Петото място се заема от Италия.

Общият брой на направените писмени запитвания за наличие на застраховка ГО през 2022 г. е за **1 617** бр. МПС, от които **924** бр. са запитвания от пострадали и застрахователи за събития на територията на България и **693** бр. са запитвания от ЕС.

По брой на директните запитвания към Информационния център, в низходящ ред се подреждат информационните центрове на Германия, Румъния, Франция, Испания, Полша, Италия, Португалия, Словакия, Великобритания, Гърция, Люксембург, Литва, Швеция, Норвегия, Малта, Чехия, Унгария, Ирландия, Финландия, Дания, Австрия, Нидерландия, Хърватия, Швейцария, Словения.

От своя страна Информационният център е отправил **521** бр. запитвания до информационните центрове на други държави членки на ЕС.

10. Издаване и администриране от Гаранционния фонд на знак, удостоверяващ сключената задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

В изпълнение на законовото си задължение Фондът организира издаването и администрирането на знака, удостоверяващ сключената задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Раздаването се осъществява след писмена заявка от застрахователните компании, съобразно заявените количества и срокове, без да е създавано затруднение по сключването на застраховките.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

Годишен доклад за дейността за 2022 г.

11. Финансови резултати

Към 31.12.2022 г. финансовият резултат на Фонда е **40 291** хил. лв. (**29 405** хил. лв. на Фонда за незастраховани МПС и **10 886** хил. лв. на Обезпечителния фонд), за същия период на миналата година е **32 175** хил. лв. (**20 809** хил. лв. на Фонда за незастраховани МПС и **11 366** хил. лв. на Обезпечителния фонд).

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД, ЗА ПЕРИОДА ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

	2022 г. (хил. лв.)			2021 г. (хил. лв.)		
	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
Вноски от застрахователи	40 762	10 397	51 159	39 265	10 108	49 373
Отстъпени вноски на презастрахователи	(4 849)	(255)	(5 104)	(3 490)	(184)	(3 674)
Доходи от инвестиции, нетно	767	823	1 590	4 079	1 117	5 196
Други приходи	5 666	45	5 711	6 974	-	6 974
Общо приходи	42 346	11 010	53 356	46 828	11 041	57 869
Изплатени обезщетения, нетно от презастраховане	(14 723)	-	(14 723)	(20 361)	-	(20 361)
Изменение на задължението за предстоящи плащания, нетно от презастраховане	4 241	-	4 241	2 851	-	2 851
Административни разходи	(5 138)	-	(5 138)	(5 086)	-	(5 086)
Разходи за превантивни мероприятия	(846)	-	(846)	(1 654)	-	(1 654)
Загуби от обезценка	3 867	(96)	3 771	(1 499)	386	(1 113)
Други разходи	(342)	(28)	(370)	(270)	(61)	(331)
Общо разходи	(12 941)	(124)	(13 065)	(26 019)	325	(25,694)
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	29 405	10 886	40 291	20 809	11 366	32 175
Друг всеобхватен доход	(14 031)	(9 851)	(23 882)	(3 872)	(2 466)	(6 338)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	15 374	1 035	16 409	16 937	8,900	25 837

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022

	2022 г. (хил. лв.)			2021 г. (хил. лв.)		
	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	34 975	19 831	54 806	26 773	18 797	45 570
Финансови активи	151 096	62 029	213 125	149 933	66 993	216 926
Вземания от застрахователи и презастрахователи	5 036	-	5 036	4 943	-	4 943
Други активи	3 954	-	3 954	2 418	19	2 437
Дял на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания	48 658	-	48 658	35 887	-	35 887
Вземания от други фондове	-	4 985	4 985	-	-	-
Дълготрайни материални и нематериални активи, вкл. активи с право на ползване	938	-	938	665	-	665
ОБЩО АКТИВИ	244 657	86 845	331 502	220 619	85 809	306 428
Задължения за предстоящи плащания	126 074	-	126 074	117 544	-	117 544
Получени авансови вноски	23	-	23	11	-	11
Други задължения, вкл. лизингов пасив	1 282	1	1 283	1 160	-	1 160
ОБЩО ПАСИВИ	127 379	1	127 380	118 715	-	118 715
НЕТНИ АКТИВИ	117 278	86 844	204 122	101 904	85 809	187 713

12. Средства на Фонда

Средствата на Фонда се управляват при спазване на регулаторните изисквания към задълженията за предстоящи плащания и активите за тяхното покритие на застрахователите без право на достъп до единния пазар, предвидени в Кодекса за застраховането.

Средствата се инвестират след решения на Управителния съвет, които отчитат и съответната вътрешна нормативна среда на Фонда, включително Правилата за инвестиране, приети от Съвета на фонда, актуалното Стратегическо разпределение на активите, както и препоръките на Инвестиционния комитет в качеството му на консултативен орган, оказващ специализирана подкрепа на Управителния съвет при вземане на инвестиционните решения.

Инвестирани средства на Фонда

Инвестиционни инструменти	Текуща година (хил. лв.)			Предходна година (хил. лв.)			Прираст %
	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо	
Държавни ценни книжа	118 252	60 162	178 414	118 156	64 891	183 047	-2.53%
Корпоративни облигации	7 260	-	7 260	5 934	-	5 934	22.35%
Акции	8 511	-	8 511	8 779	-	8 779	-3.05%
Дялове и акции на инвест. Фондове	17 073	1 867	18 940	17 064	2102	19 166	-1.18%
Общо	151 096	62 029	213 215	149 933	66 993	216 926	-1.71%

Предвид функциите на Гаранционния фонд, управлението на финансовите активи не се стреми към търговия на капиталовите пазари и краткосрочна печалба, а се отличава с фокус върху поддържането на висока ликвидност и кредитно качество на портфейла с цел обслужване на задълженията по предявени претенции. Стратегията на ръководството по отношение на управление на финансовите активи е свързана с изграждане и поддържане на експозиция преобладаващо към правителствени облигации на страни-членки на Европейския съюз, които наред с надеждността на емитентите, носят ограничен валутен риск и текущ фиксиран доход, използван и за подкрепа на административната издръжка на Фонда. Като изхожда от основополагащия принцип на диверсификацията, ръководството същевременно търси разумно оптимизиране броя на сделките с цел относително намаляване на оперативните разходи по тях и повишаване на ефективността на инвестиционната дейност и капацитета за мониторинг на портфейла.

За целите на представянето на резултатите и състоянието на инвестиционния портфейл, Фондът последователно прилага МСФО 9 Финансови инструменти. По отношение на притежаваните дългови инструменти - държавни и корпоративни - Фондът възприема модела „Държани, с цел събиране на договорните парични потоци и продажба“. Тяхната оценка се извършва по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Акции на местни и чуждестранни предприятия и Дялове и акции от колективни инвестиционни схеми не пораждат на конкретни дати парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихви върху непогасената главница. За тях Фондът възприема модел, при който тяхната оценка се извършва по справедлива стойност през печалбата или загубата.

При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти, Фондът използва пазарни данни –

директни котировки или средни стойности на котировки в случаите, в които е допустимо. За определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар са използвани подходящи модели, вкл. на базата на нетна стойност на активите или дисконтирани парични потоци.

Финансови активи	2022 г. (хил. лв.)	2021 г. (хил. лв.)
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	27 451	27 945
в т. ч. Акции на местни и чуждестранни предприятия	8 511	8 779
в т. ч. Дялове и акции от инвестиционни фондове	18 940	19 166
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	185 674	188 981
в т. ч. Държавни ценни книжа (ДЦК)	178 414	183 047
в т. ч. Корпоративни облигации	7 260	5 934

13. Изплащане на обезщетения: плащания към увредени лица, възстановяване на плащания по събития, настъпили на територията на други държави членки

13.1 Претенции към Фонда

За периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. са регистрирани общо 963 бр. претенции, от които 699 бр. за имуществени вреди и 264 бр. за неимуществени вреди. Не са регистрирани претенции по задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците в средствата за обществен превоз.

От предявените имуществени претенции през този период преобладаващият брой са за не сключена застраховка “Гражданска отговорност”- 525 бр., 47 претенции за вреди, причинени от неизвестен извършител, 124 от МПС с прекратена регистрация и 3 претенции за вреди, причинени от МПС, владееенето върху което е отнето чрез кражба. От общия брой имуществени щети, 151 броя са отказани, поради липсата на достатъчно доказателства за установяване основанието на претенциите.

От предявените неимуществени щети 76 броя са причинени от неизвестен извършител, 179 броя са за не сключена застраховка “Гражданска отговорност”, 8 от МПС с прекратена регистрация и 1 претенция за вреди, причинени от МПС, владееенето върху което е отнето чрез кражба. От общия брой неимуществени щети, 122 броя са отказани.

За периода 01.01.2022 г.- 31.12.2022 г. са предявени общо 348 бр. претенции за възстановяване на суми по събития, настъпили на територията на други държави членки, като 299 броя от тях са за имуществени вреди и 49 броя са за неимуществени вреди.

ПРЕТЕНЦИИ за ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Сравнителни данни по видове застраховки и по вид щети, спрямо предходен отчетен период	01.01-31.12.2022 г.	01.01-31.12.2021 г.
	Брой	Брой
1. По ЗЗ „Гражданска отговорност, от които:	963	1 176
1.1 Имуществени вреди:	699	819
▪ в т.ч. за ПТП в България	400	382
▪ в т.ч. За ПТП в чужбина	299	437
1.2 Неимуществени вреди:	264	357
▪ в т.ч. за ПТП в България	215	278
▪ в т.ч. За ПТП в чужбина	49	79
2. ЗЗ „Злополука”	-	3
ОБЩ БРОЙ:	963	1 179

Представените данни илюстрират намаление от 18% на броя на общо предявените претенции, като

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

Годишен доклад за дейността за 2022 г.

намалението на броя на имуществените претенции е с 15%, а броя на неимуществените претенции е намалял с 26% спрямо същия период на 2021 г. Предявеният брой на претенциите за събития в чужбина се е намалил с 33 %, а за събития в България е намалял с 7 % спрямо същия период на миналата година.

Организацията на работа, създадена между Фонда, застрахователните компании и Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) способства всички заведени щети да се обработват своевременно. В законоустановените срокове и при доказано основание, на пострадалите лица се изплаща обезщетение, съответно се възстановява сума на НББАЗ.

13.2 Изплатени обезщетения

Гаранционният фонд от Фонд за незастраховани МПС извършва плащания на увредени лица във връзка със задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, когато виновният водач няма сключена такава, ПТП е било причинено при управлението на МПС, владението върху което е било отнето чрез кражба, грабеж или престъпление или от неидентифицирано МПС. Фондът изплаща обезщетения и по задължителната застраховка "Злополука" на пътниците, ако превозвачът не е имал застраховка.

Гаранционният фонд изплаща от Обезпечителният фонд гарантираните размери на застрахователните вземания към ползвателите на застрахователни услуги след влизане в сила на решението за обявяване несъстоятелността на застрахователя.

За отчетния период от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. от Фонда за незастраховани МПС са изплатени общо обезщетения, както следва:

ИЗПЛАТЕНИ ОБЕЗЩЕТИЕНИЯ

Сравнителни данни по основание за изплащане на обезщетение и по вид щети, спрямо предходен отчетен период	01.01-31.12.2022 г.		01.01-31.12.2021 г.	
	Брой	Сума, хил. лв.	Брой	Сума, хил. лв.
1. По ЗЗ „Гражданска отговорност”, от които:	881	13 689	1 198	27 838
▪ Имуществени вреди	630	2 933	838	3 681
○ в т.ч. за ПТП в България	251	267	329	461
○ в т.ч. за ПТП в чужбина	379	2 666	509	3 220
▪ Неимуществени вреди	251	10 756	360	24 157
○ в т.ч. за ПТП в България	168	8 226	240	9 981
○ в т.ч. за ПТП в чужбина	83	2 530	120	14 176
2. Противозаконно отнето МПС:	6	17	1	3
▪ Имуществени вреди	5	11	1	3
○ в т.ч. за ПТП в България	5	11	1	3
○ в т.ч. за ПТП в чужбина	-	-	0	0
▪ Неимуществени вреди	1	6	-	-
○ в т.ч. за ПТП в България	1	6	-	-
○ в т.ч. за ПТП в чужбина	-	-	0	0
3. Неизвестен извършител:	65	2 463	101	4 230
▪ Имуществени вреди	-	-	2	9
○ в т.ч. за ПТП в България	-	-	2	9
▪ Неимуществени вреди	65	2 463	99	4 221
○ в т.ч. за ПТП в България	65	2 463	99	4 221
4. По ЗЗ „Злополука”:	0	0	0	0
5. Разходи за ликвидация		984		1 339
6. ОБЩО (1+2+3+4+5+6):	952	17 153	1 300	33 410

* Информацията съдържа брой и сума на изплатените щети (обезщетения, лихви и разходи-съдебни и ЧСИ такси) през съответния период, независимо от годината на регистриране на претенцията и включва възстановени суми (обезщетения и ликвидационни разходи), изплатени от компенсационен орган на държава-членка на ЕС и НББАЗ и разходи за ликвидация (т.5)

През разглеждания период броят на общо изплатените щети намалява с **27 %** спрямо 2021 година, общата сума на изплатените обезщетения намалява с **49 %**. Изплатените суми за имуществени вреди намаляват с **20 %**, а за неимуществени вреди с **53 %**.

Броя на изплатените щети за събития в България намалява с **27 %**. Броят на изплатените щети със събития в чужбина намалява с **27 %**. Изплатените суми за събития в България намаляват с **25 %**, а изплатените суми за събития в чужбина намаляват с **70 %**.

За отчетния период от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. няма плащания от Обезпечителния фонд свързани с гарантиране на вземанията на увредени лица при несъстоятелност на застраховател по чл. 519, т. 2 и 3 от КЗ.

14. Вземания на и към Фонда

Организацията по събиране на вземанията на Фонда се осъществява при спазване на Стратегията за събиране вземанията на Гаранционния фонд по предявени регреси към задължените лица и по влезли в сила наказателни постановления за наложени глоби и имуществени санкции, приета от УС на Фонда.

За периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022 г. са заведени регресни дела, описани по брой и суми в таблицата по-долу. Всички дела са заведени по исков ред, като от тях:

НОВОЗАВЕДЕНИ РЕГРЕСНИ ДЕЛА от ГФ

Сравнителни данни, спрямо предходен отчетен период	01.01-31.12.2022 г.		01.01-31.12.2021 г.	
	Брой	Сума, хил. лв.	Брой	Сума, хил. лв.
В София	68	1 288	118	1 759
В страната	415	5 429	607	9 870
ОБЩО:	483	6 717	725	11 629

ОБЩО регреси на производство към 31.12.2022 г. – 8 085 бр., от които:

- граждански дела - 3 224 бр.;
- изпълнителни дела – 4 861 бр.;

Срещу Фонда от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. са заведени нови граждански дела, описани по брой и суми в таблицата по-долу:

НОВОЗАВЕДЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА срещу ГФ по райони

Сравнителни данни, спрямо предходен отчетен период	01.01-31.12.2022 г.		01.01-31.12.2021 г.	
	Брой	Сума, хил. лв.	Брой	Сума, хил. лв.
В София	43		47	
В страната	77		129	
ОБЩО:	120	10 051	176	13 419

По 5 от заведените нови дела срещу Фонда не е спазена процедурата по чл. 558, ал. 5 от Кодекса за застраховането, като увредените лица не са предявили претенцията си пред Фонда, а направо пред съда.

НОВОЗАВЕДЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА срещу ГФ по видове претенции

Сравнителни данни по видове претенции, спрямо предходен отчетен период	01.01-31.12.2022 г.	01.01-31.12.2021 г.
	Брой	Брой
Имуществени вреди	13	6
Неимуществени вреди	97	170
ОБЩО:	110	176
От които:		
▪ По щети за неимуществени вреди, причинени от неизвестен извършител	30	45
▪ По щети за имуществени вреди и за неимуществени вреди, причинени от водачи без ЗЗГО	80	131
▪ По щети за имуществени вреди, причинени от водачи на противозаконно отнето МПС	0	0

От посочените 110 иска, новозаведени срещу Фонда, по 6 от тях искът е едновременно срещу двама ответници.

ОБЩО граждански дела на производство срещу Фонда към 31.12.2022 г. – 2 928 бр.
ОБЩО дела към 31.12.2022 г. , вкл. регреси 6 152 бр.

Приходите от доброволни регреси за периода от 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. са в размер на 402 хил. лв. За същия период на 2021 г., тези средства възлизат на 316 хил. лв.

Приходите от присъдени вземания за периода от 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. са в размер на 909 хил. лв. За същия период на 2021 г., тези средства възлизат на 837 хил. лв.

Приходите от възстановени присъдени разноски по дела и възстановени на отпаднало основание суми по щети за периода от 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. са в размер на 72 хил. лв. За същия период на 2021 г., тези средства възлизат на 188 хил. лв.

Приходите от наложени глоби и имуществени санкции за периода от 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. са в размер на 5 386 хил. лв. За същия период на 2021 г., тези средства възлизат на 6 713 хил. лв.

15. Други

Фондът не осъществява действия в областта на научноизследователската и развойната дейност. Фондът не разполага с клонове.

С Решение № 123 - 03 от 11.03.2021 г. Комисията за финансов надзор определя Гаранционен фонд за ликвидатор на „Застрахователна компания Юроамерикан “АД.

III. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ВКЛ. ОЦЕНКА НА АДЕКВАТНОСТТА НА РАЗПОЛАГАЕМИТЕ СРЕДСТВА НА ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

1. Информация относно системата за управление на риска на Фонда

Фондът прилага в дейността си политиката за управление на риска, така че да бъде осигурено своевременно идентифициране, анализ, оценка и контрол на рисковете, присъщи за неговата дейност, с цел осигуряването на възможност за навременно предприемане на адекватни и корективни действия спрямо рисковете, застрашаващи постигането на целите.

Управлението на риска е централна част от стратегическото управление на Фонда. Фокусът на доброто управление на риска е насочен към определянето и анализирането на риска. Процесите по управлението му зависят от различни фактори, които могат да бъдат както вътрешни (напр. информационна система, предлагани услуги, покриващи територията на страните, присъединили се към Многостранното споразумение и др.), така и външни (напр. регулаторно-надзорни, равнища на лихвените проценти, валутни курсове и др.).

Управлението на риска във Фонда включва идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане на целите, както и въвеждането на необходими контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до приемливо ниво.

Дейността на Фонда се извършва в две направления, които са носители на различен риск – дейност по изплащане на обезщетения (гаранционна дейност) и дейност по изплащане на гарантирани вземания (обезпечителна дейност).

2. Управление на риска, свързан с гаранционната дейност.

Основните рискове, на които е изложен Фондът във връзка с гаранционната дейност са:

- Риск от недостатъчност на вноската да покрие на самостоятелно основание очакваните бъдещи плащания на Фонда.

Този риск се управлява чрез извършване на ежегодна оценка на адекватността на вноската. Прилагат се подходящи актюерски методи, съобразени с наличната информация за честота и среден размер на претенция, отделно за имуществени и неимуществени вреди. При изготвянето на предложение до КФН за размера на вноската се включва и добавка за сигурност, която да отчита вероятността от неблагоприятно отклонение в използваните фактори и допускания.

- Риск от високи по размер загуби, в следствие от еднократни събития, възникнали на други пазари и юрисдикции.

Проявлението на този риск е свързано с възникването и развитието на практика, изразяваща се в продажбата на моторни превозни средства на чужди граждани (от други държави членки на Европейския съюз) без да се променя българската регистрация. Нивото на риск, свързано с тези чужди граждани, е значително по-високо

от нивото на риска, присъщ за българския застрахователен пазар.

Управлението на този риск през 2022 и 2021г. беше твърде ограничено и сведено до чувствително завишаване на задълженията за предстоящи плащания на Фонда и поддържане на презастрахователен договор, който да сведе отговорността на Фонда до предсказуеми и управляеми равнища. През 2016г. бяха набелязани законодателни мерки за ограничаване на този риск и съответните му експозиции, изразяващи се в създаването на законов механизъм за прекратяване на регистрацията на незастраховани моторни превозни средства, включително и на тези, продадени на чужди граждани и изцяло управлявани в други юрисдикции.

- Риск, свързан с разполагемостта и чистотата на данните, използвани при извършването на оценки и допускания.

Този риск се управлява чрез регулярно тестване за достатъчност и адекватност на данните, съдържащи се в информационната система, счетоводните регистри и другите регистри, водени от Фонда. Информационната система и регистри се актуализират и развиват постоянно, така че да са в състояние да осигуряват необходимата информация. Внедрена е новата информационна система за завеждане, развитие и проследяване на щетите, предявявани пред Фонда.

3. Управление на риска, свързан с обезпечителната дейност.

Задълженията на Обезпечителния фонд са да гарантира вземанията на ползвателите на застрахователни услуги по животозастраховки, по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Злополука“ на пътниците в обществения транспорт, които биха възникнали при несъстоятелност на застраховател.

Обезпечителният фонд гарантира всички застрахователни вземания при несъстоятелност на застраховател със седалище в Република България и клон на застраховател от трета държава, регистриран в Република България само за извършената чрез клона дейност в страната на всички лица произтичащи от застрахователен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, задължителна застраховка "Злополука" на пътниците и за застраховка по раздел I от приложение № 1 от Кодекса на застраховането (животозастраховки), както следва:

- по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и по задължителната застраховка "Злополука" на пътниците - в пълен размер до размера на минималното задължително равнище на застрахователната сума.
- по животозастраховки – на едно лице в един застраховател независимо от броя на вземанията на оправомощеното лице и размера им – до 196 000 лв.

КЗ предвижда механизъм за покриване на задълженията на Обезпечителния фонд, в случай че средствата в него не са достатъчни за покриване на задълженията му:

- авансови годишни вноски от застрахователите, като определянето на размера на авансовите вноски се извършва въз основа на размера на годишните вноски за предходната година;
- увеличаване на годишната вноска;
- ползване на заеми.

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. Обезпечителният фонд не отчита задължения, тъй като няма информация за настъпили събития, които биха изисквали плащания.

Евентуалното възникване на бъдещи, несигурни събития, свързани с изпадане в несъстоятелност на застраховател биха ангажирали отговорностите на Обезпечителния фонд. Това би довело до проявлението на рисковете, присъщи за гаранционната дейност и тяхното управление.

4. Управление на финансовия риск

През 2022 г. и 2021 г. Фондът провежда консервативна политика в областта на управление на инвестициите. Финансовите активи представляват главно държавни ценни книжа (ДЦК), и в значително по-малки пропорции - акции и облигации на търговски дружества, както и дялове в колективни инвестиционни схеми, вкл. борсово-търгувани фондове. През 2022 г. основната цел на инвестиционната дейност на Фонда е обезпечение на заделените задължения за предстоящи плащания, адекватна подкрепа за нетните активи, както и постигане на разумна доходност и защита на средствата при умерен до нисък риск, при условие на силно увеличаващи се лихвени проценти и инфлация. Спазени са изискванията на Кодекса за застраховане за вида и обема на отделните видове инвестиции, които могат да служат като покритие на задълженията за предстоящи плащания. Задълженията за предстоящи плащания на Фонда за незастраховани МПС към 31.12.2022г. са покрити близо 94 % с ДЦК.

Кредитен риск е риск от загуба или от неблагоприятна промяна в имущественото и финансово състояние в резултат на колебания в кредитната позиция на емитенти на ценни книжа, на други контрагенти или на длъжници, спрямо които ГФ има вземания, под формата на риск от неизпълнение от страна на контрагента или на риск, свързан с концентрация.

Инвестиционната стратегия отразена в актуалното Стратегическо разпределение на активите цели да сведе до минимум риска за кредитно неизпълнение, което се постига преди всичко чрез насочване на инвестициите в книжа/емитенти с инвестиционен кредитен рейтинг, присъден от международно призната агенция, които се търгуват на регулирани пазари..

Фондът поддържа адекватни нива на сигурност, ликвидност, доходност и наличност на активите в инвестиционния портфейл, те остават изложени на пазарен риск, който през 2022г. се характеризираше с продължителни негативни влияния в резултат на системни фактори като икономическите последици от Ковид пандемията и рестриктивната монетарна политика на водещите централни банки в света, в частност Федералния резерв на САЩ и Европейската централна банка. Последиците от неблагоприятната външна среда през 2022г. за развитите капиталови пазари в САЩ и Европа се изразяват в едновременно спад на цените на основните класове активи, включително акциите и облигациите, какъвто не е наблюдаван през последните поне четири десетилетия. В резултат, през изминалата година инвестиционният портфейл на Гаранционния фонд беше подложен на начисляването на значителни счетоводни загуби от преоценки, чието влияние обаче беше ограничено благодарение на възприетия подход за поддържане на високи нива на парични средства и

парични еквиваленти - активи с ниска чувствителност към лихвения риск - довели до отчитането на ръст на нетните активи на Фонда към края на 2022г.

Фондът е изложен на пренебрежимо ниско ниво на валутен риск, тъй като експозициите във валути различни от български лев и евро са несъществени.

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира, поради промени в пазарните лихвени нива. Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Фонда на риск свързан с текущите парични потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Фонда на риска от нестабилност на справедливата стойност.

Основен инструмент за управление на лихвения риск е активното управление на активите и пасивите.

Анализът на макроикономическата среда и по-специално лихвената статистика за банковия сектор, показва промяна в наблюдаваната тенденция на сравнително ниски лихвени нива в България и преминаване към тяхното плавно повишаване. Това изменение се дължи в основна степен на промяната в лихвената политика на ЕЦБ, която за първи път от 11 години насам стартира повишаване на основния лихвен процент в Еврозоната с цел овладяване на значителното ниво на наблюдаваната инфлация.

Продължението и ескалацията на войната в Украйна създава по-голяма от обичайната несигурност в прогнозираните стойности за основните макроикономически показатели, в частност инфлацията и лихвените проценти. В Стратегическото разпределение на активите на ГФ е заложен лимит за максимална средно-претеглена дюрация на портфейла от ценни книжа с фиксирана доходност, което ограничава експозицията към лихвен риск до разумно ниво.

Ликвиден риск е риска в резултат на невъзможност от реализиране на инвестиции и други активи, за да бъдат покрити задължения, когато станат изискуеми. Върху ликвидността на Фонда се извършва постоянно наблюдение. Фондът следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база. През 2022г. и 2021г. не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията, благодарение на подхода на Гаранционния фонд за поддържане на подходящи нива на парични средства и парични еквиваленти, както и ценни книжа, отличаващи се с висока ликвидност, вкл. държавни ценни книжа на Р България и страни-членки на ЕС.

5. Управление на операционен, стратегически риск и риска от концентрации

Операционен риск е риска от загуба в резултат на неподходящи или недобре функциониращи вътрешни процеси, системи или отделни служители, или на външни събития. Основни рискови фактори на операционния риск са: неподходящи или неуспешни вътрешни процеси, персонал, системи или външни събития. Управлението на оперативния риск се осъществява чрез оптимизация на организационната структура на Фонда по начин, който да отчита вероятността от възникване на операционен риск, като също така се избягва възможността за неговото проявление.

Оперативният риск се управлява чрез съблюдаване на всички законови и подзаконови нормативни актове,

вътрешни правила за работа, методики, заповеди, инструкции и указания, които ясно разграничават задълженията и отговорностите, както на отделните структурни звена, така и на отделните служители. Като достъпът на отделните длъжностни лица до информационната система се съобразява с техните функционални задължения.

Стратегически риск е риска от промяна в статута и организацията на ГФ вследствие от проявлението на неблагоприятни ефекти в резултат от стратегически управленски решения и тяхното прилагане. Съществените проблеми в дейността на Фонда се идентифицират с цел намаляване на значими съществени заплахи за финансовите резултати, оперативната стабилност или изпълнението на главните цели.

Риск от концентрации - рисковите експозиции, съдържащи възможност за загуба, която е достатъчно голяма, за да застраши възможността Фондът да изпълнява своите задължения и да предизвика предприемане на регулаторни или надзорни действия от страна на компетентните държавни органи. За ограничаване на риска от концентрация се следи за спазване на ограниченията, заложиени в чл. 201 от Кодекса за застраховането при инвестирането на средствата Фонда във финансови активи. Всички презастрахователи, записали дял от осигурената протекция са с кредитен рейтинг не по-нисък от „А-“, по скалата на международно призната рейтингова агенция.

6. Управление на разполагаемите средства

Разполагаеми средства (нетни активи) на Фонда са превизионното на активите над пасивите. Съгласно Кодекса за застраховането, минималният размер на разполагаемите средства (РС) на Фонда за незастраховани МПС (ФНМПС) е 10,000 хил. лв. Към 31.12.2022г. РС на ФНМПС са в размер на 117,278, коефициента на покритие е 1173%

Достатъчността на средствата във Фонд за незастраховани МПС се определя от сбора от Задълженията за предстоящи плащания, минималният размер на разполагаемите средства и допълнителен буфер от 40 000 000 лева, които към 31.12.2022 г. са в размер на 176 074 хил. лв., общо активите на ФНМПС са в размер на 244 657 хил. лв., коефициента на покритие е 139%.

Гаранционният фонд прилага правилото, че вноските във Фонда за незастраховани МПС трябва да са достатъчни, изчислени на базата на разумно актюерско допускане, така че да се осигури изпълнението на всички задължения на ГФ, включително образуването на достатъчни по размер задължения за предстоящи плащания.

Достатъчността на средствата в Обезпечителният фонд се определя на база оценка на Отговорния актюер, като се отчита състоянието и развитието на пазара по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и представянето на отделните участници на пазара. Отчита се и развитието и представянето на пазара по животозастраховане и неговите участници.

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Разполагаеми средства на Фонда за незастраховани МПС	117,278	101,904
Разполагаеми средства на Обезпечителен фонд	86,844	85,809
ОБЩО	204,122	187,713

7. Управление на задължението за предстоящи плащания

Съгласно чл. 92, ал. 10 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, застрахователя извършва тест за адекватност на размера му съгласно ал. 11 от наредбата или съгласно ал. 12 до 20 от нея. Алинеите 12 до 20 са неприложими за Гаранционния фонд, поради факта, че данните на фонда не влизат в общата отчетност на застрахователния пазар.

В тази връзка, е извършено преизчисление на задълженията за предстоящи плащания за възникнали, но непредявени претенции използвайки коефициентите на развитие на база пазарните данни публикувани на страницата на Комисията за финансов надзор. Извършеният анализ показва, че задълженията за предстоящи плащания образувани от Фонда са достатъчни.

IV. СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Вътрешният контрол е процес, който се осъществява от органите на управление, от лицата на ръководни длъжности и от всички служители на Фонда.

Системата за вътрешен контрол на Гаранционен фонд се състои от конкретни мерки за контрол на риска и допълнителни контролни елементи и включва:

- административни и счетоводни процедури;
- уредба за осъществяване на вътрешния контрол;
- подходящи правила за докладване на всички равнища;
- функция за съответствие.

Във Фонда се прилага моделът „три степени на защита“, както следва:

- Първата степен на защита се осъществява чрез управлението на текущите дейности, управлението на риска и контрол, включително оперативното управление на рисковете, както и изготвянето на вътрешни актове за контрол.
- Втората степен на защита осигурява независим контрол и проверка на текущото поемане на рискове и контрола от първата линия. Втората степен на защита включва контрола, осъществяван от функциите Управление на риска, Актюерска, Правна и Съответствие и гарантира, че оперативните контроли на първата степен на защита отговарят на контролните цели и са в съответствие с политиките и процедурите, свързани с тях.
- Третата степен на защита се извършва от функцията Вътрешен одит и включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол на ГФ и на другите елементи от системата за управление, включително дейностите, осъществявани от първата и втората степен на защита.

V. НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ

Насоките за развитие на Фонда се обуславят от променената нормативна уредба, с която се доразвиват функциите, задачите и управлението на фонда, с очаквана по-добра защита на ползвателите на застрахователни услуги, както следва:

- Финансово стабилна организация;
- Публичност и съгласуваност на управлението;
- Организация, ориентирана към ползвателите на застрахователни услуги и защитата на техните интереси;
- Поддържане на Информационния център към Гаранционния фонд;
- Поддържане на електронна информационна система;
- Обмен на информация и взаимодействие с компетентните държавни органи;
- Участие в работни групи в национален и международен план;
- Участие в превантивни мероприятия за повишаване на застрахователната култура.

В заключение, Фондът осъществява дейността си посредством изградената структура и създадената организация на работата, с необходимите ресурси. Управителният съвет е създал необходимата организация за ефективно изпълнение на функциите и ангажиментите на Фонда. Информационният център осигурява функциониране и поддържане на Единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска, в това число за издаване на полици, за да отговори на изискванията на застрахователния пазар.

Както и досега, работим съвместно и за успешното си развитие разчитаме на сътрудничеството със застрахователите, застрахователните организации и държавните институции.

Няма съществени събития след отчетната дата, които да изискват корекции във финансовия отчет към 31.12.2022 г.

Настоящият доклад е одобрен от Управителния съвет на 16 март 2023 г.

Изпълнителен директор: Stefan Georgiev Stoilkov

/Стефан Стоилков/

Digitally signed by
Stefan Georgiev
Stoilkov
Date: 2023.03.17
10:46:32 +02'00'

MAKSIM NANEV KOLEV

Изпълнителен директор
и председател на УС:

/Максим Колев/

Digitally signed by
MAKSIM NANEV
KOLEV
Date: 2023.03.17
10:42:58 +02'00'

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 26, 1421 София
адрес: ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
тел.: (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
факс: (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел. поща: office@bg.gt.com
веб сайт: www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Съвета на Гаранционен фонд
гр. София, ул. Граф Игнатиева № 2

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Гаранционен фонд („Фондът“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в нетните активи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните бележки към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2022 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на бележка 5.1. Управление на рисковете, свързани с гаранционна и обезпечителна дейност, където са оповестени основните предположения, допускания и преценки на ръководството на Фонда, свързани с изчисляването на задълженията за предстоящи плащания. През 2022 г. е внедрена нова информационна система за регистриране, отчитане, поддържане, проследяване и контрол на информацията, свързана с предявените претенции към Фонда. Спецификата на дейността на Фонда в т.ч. и историческите данни за развитието на претенциите, налагат извършването на постоянни анализи и актуализиране на базата данни като част от процеса по продължителна употреба на новата информационна система. Наред с това Фондът е в процес на формализиране и актуализиране на вътрешните правила и политики, свързани с изчисляване на задълженията за предстоящи плащания, които да отразяват спецификите в счетоводното отчитане на дейността на Гаранционния фонд, така както е възложена по закон, съобразени с промените в действащите приложими счетоводни стандарти.

Тези обстоятелства биха могли да доведат до промяна в балансовите стойности на някои позиции, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството, отчитайки на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки. Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не е уведомено, че предстои ликвидация или преустановяване дейността на Фонда по закон.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания

са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществени констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания; и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Date: 2023.03.17 14:18:14 +02'00'

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

EMILIYA
GEORGIEVA
MARINOVA-LALEVA
Digitally signed by EMILIYA
GEORGIEVA MARINOVA-
LALEVA
Date: 2023.03.17 14:11:40
+02'00'

17 март 2023 г.
България, гр. София, бул. Черни връх №26

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	6	54,806	45,570
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	7.1	27,451	27,945
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	7.2	185,674	188,981
Вземания от застрахователи и презастрахователи	8	5,036	4,943
Дял на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания	13	48,658	35,887
Вземания от други фондове	9	4,985	-
Други активи	10	3,954	2,437
Дълготрайни материални и нематериални активи	11	417	290
Активи с право на ползване	12	521	375
ОБЩО АКТИВИ		331,502	306,428
ПАСИВИ			
Задължения за предстоящи плащания	13	126,074	117,544
Презастрахователни и други задължения	14	759	779
Лизингов пасив	15	524	381
Получени авансови вноски	17	23	11
ОБЩО ПАСИВИ		127,380	118,715
НЕТНИ АКТИВИ	16	204,122	187,713

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 16 март 2023 г. и е подписан на 17 март 2023 г. от името на Гаранционен фонд от:

MAKSIM
NANEV KOLEV

Digitally signed by
MAKSIM NANEV KOLEV
Date: 2023.03.17
10:43:21 +02'00'

Максим Колев
Изпълнителен директор

Stefan
Georgiev
Stoilkov

Digitally signed by
Stefan Georgiev
Stoilkov
Date: 2023.03.17
10:46:52 +02'00'

Стефан Стоилков
Изпълнителен директор

Emilia
Plamenova
Lyubenova

Digitally signed by
Emilia Plamenova
Lyubenova
Date: 2023.03.17
10:41:25 +02'00'

Емилия Любенова
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 17 март 2023 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управляващ съдружник

MARIY
GEORGIEV
APOSTOLOV

Digitally signed by
MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Date: 2023.03.17
14:19:10 +02'00'

EMILIYA
GEORGIEVA
MARINOVA-
LALEVA

Digitally signed by
EMILIYA GEORGIEVA
MARINOVA-LALEVA
Date: 2023.03.17
14:12:37 +02'00'

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Приложените бележки от стр. 5 до стр. 52 са неделима част от този финансов отчет.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Вноски от застрахователи, в т.ч. начислени лихви	17	51,159	49,373
Отстъпени вноски на презастрахователи		(5,104)	(3,674)
Реализирани приходи, нетно от презастраховане		46,055	45,699
Доходи от инвестиции, нетно	18	1,590	5,187
Други приходи	19	5,711	6,974
Общо приходи		53,356	57,860
Изплатени обезщетения	20	(15,770)	(32,069)
Получени обезщетения от презастрахователи	20	1,047	11,708
Изменение на задълженията за предстоящи плащания	13	(8,530)	5,695
Изменение на дела на презастрахователи в задълженията за предстоящи плащания	13	12,771	(2,844)
Административни разходи	21	(5,138)	(5,086)
Разходи за превантивни мероприятия		(846)	(1,654)
Възстановяване на/(Загуба) от обезценка на финансови активи	22	3,771	(1,104)
Други разходи	23	(370)	(331)
Общо разходи		(13,065)	(25,685)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		40,291	32,175
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД/(ЗАГУБА)	24		
<i>Компоненти, които подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Промяна в справедливата стойност на дългови финансови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	24.1	(23,954)	(6,345)
<i>Компоненти, които не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Актьорски печалби по планове с дефинирани доходи		72	7
ОБЩО ДРУГА ВСЕОБХВАТНА ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА		(23,882)	(6,338)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		16,409	25,837

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 16 март 2023 г. и е подписан на 17 март 2023 г. от името на Гаранционен фонд от:

MAKSIM
NANEV KOLEV

Максим Колев
Изпълнителен директор

Stefan Georgiev
Stoilkov

Стефан Стоилков
Изпълнителен директор

Emilia
Plamenova
Lyubenova

Емилия Любенова
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 17 март 2023 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управляващ съдружник

MARIY
GEORGIEV
APOSTOLOV

EMILIYA
GEORGIEVA
MARINOVA-LALEVA

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Приложените бележки стр. 5 до стр. 52 са неделима част от този финансов отчет.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Натрупан финансов резултат	Преоценки на финансови активи по справедлива стойност	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Общо нетни активи
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2021	146,743	15,204	(71)	161,876
Печалба за годината	32,175	-	-	32,175
Друг всеобхватен доход	-	(6,345)	7	(6,338)
Общ всеобхватен доход /(загуба) за годината	32,175	(6,345)	7	25,837
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021	178,918	8,859	(64)	187,713
Печалба за годината	40,291	-	-	40,291
Друг всеобхватен доход/(загуба)	-	(23,954)	72	(23,882)
Общ всеобхватен доход/(загуба) за годината	40,291	(23,954)	72	16,409
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	219,209	(15,095)	8	204,122

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 16 март 2023 г. и е подписан на 17 март 2023 г. от името на Гаранционен фонд от:

MAKSIM
NANEV KOLEV

Digitally signed by
MAKSIM NANEV KOLEV
Date: 2023.03.17
10:44:01 +02'00'

Максим Колев
Изпълнителен директор

Stefan Georgiev
Stoilkov

Digitally signed by
Stefan Georgiev Stoilkov
Date: 2023.03.17
10:47:40 +02'00'

Стефан Стоилков
Изпълнителен директор

Emilia
Plamenova
Lyubenova

Digitally signed by
Emilia Plamenova
Lyubenova
Date: 2023.03.17
10:41:59 +02'00'

Емилия Любенова
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 17 март 2023 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управляващ съдружник

MARIY
GEORGIEV
APOSTOLOV

Digitally signed by
MARIY GEORGIEV
APOSTOLOV
Date: 2023.03.17
14:21:03 +02'00'

EMILIYA GEORGIEVA
MARINOVA-LALEVA

Digitally signed by EMILIYA
GEORGIEVA MARINOVA-LALEVA
Date: 2023.03.17 14:15:24 +02'00'

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Приложените бележки стр. 5 до стр. 52 са неделима част от този финансов отчет.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Парични потоци от оперативна дейност		
Получени вноски от застрахователи, в т.ч. и получени лихви	56,144	48,773
Възстановени суми от презастрахователи	1,305	10,242
Получени плащания по регреси, присъдени вземания и глоби	6,774	8,310
Плащания по презастрахователни договори	(5,103)	(3,673)
Платени суми по щети	(16,169)	(32,071)
Плащания на доставчици	(3,800)	(3,955)
Плащания на служители	(2,279)	(2,093)
Други плащания за оперативна дейност	(7,238)	(1,639)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ	29,634	23,894
Парични потоци, получени от инвестиционна дейност		
Покупка на ценни книжа	(47,034)	(24,913)
Постъпления от падежирали ценни книжа	12,322	2,619
Постъпления от продажба на ценни книжа	9,449	5,397
Получени лихви от инвестиции	5,578	5,638
Получени дивиденди	122	8
Покупка на дълготрайни материални и нематериални активи	(293)	(166)
Други парични потоци от/за инвестиционна дейност	80	412
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(19,776)	(11,005)
Парични потоци от финансова дейност		
Плащания по лизингови договори	(568)	(220)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(568)	(220)
Изменение на паричните средства през периода	9,290	12,669
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	45,570	32,905
Ефект от очаквани кредитни загуби за парични средства	(54)	(4)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	54,806	45,570

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 16 март 2023 г. и е подписан на 17 март 2023 г. от името на Гаранционен фонд от:

MAKSIM
NANEV KOLEV
Digitally signed by
MAKSIM NANEV KOLEV
Date: 2023.03.17
10:44:22 +02'00'

Максим Колев
Изпълнителен директор

Stefan Georgiev
Stoilkov
Digitally signed by
Stefan Georgiev Stoilkov
Date: 2023.03.17
10:48:14 +02'00'

Стефан Стоилков
Изпълнителен директор

Emilia
Plamenova
Lyubenova
Digitally signed by
Emilia Plamenova
Lyubenova
Date: 2023.03.17
10:42:16 +02'00'

Емилия Любенова
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 17 март 2023 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управляващ съдружник

MARIY
GEORGIEV
APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY
GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2023.03.17 14:21:49
+02'00'

EMILIYA GEORGIEVA
MARINOVA-LALEVA
Digitally signed by EMILIYA
GEORGIEVA MARINOVA-LALEVA
Date: 2023.03.17 14:16:16 +02'00'

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за ангажимента

Приложените бележки стр. 5 до стр. 52 са неделима част от този финансов отчет.

1. Организация и дейност

1.1. Обща информация

Гаранционният фонд (Фонда) е създаден със Закона за застраховането и извършва дейност от средата на 1997 година. Предметът на дейност и организацията на Фонда се определят от Кодекса за застраховането (КЗ). Гаранционният фонд може да се преобразува, прекратява и ликвидира само със закон.

Правната форма на Фонда е „институция, създадена със закон“ и той е вписан в Регистър Булстат с номер 121446665.

Функциите на Гаранционния фонд са регламентирани с чл. 519 от КЗ и включват:

- извършва плащания в полза на увредените лица за вреди, причинени от моторно превозно средство, което е неидентифицирано или на което виновният водач няма сключена валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите или когато няма сключена задължителна застраховка "Злополука" на пътниците;
- гарантира вземанията на увредените лица за отговорността, свързана с моторни превозни средства, които обичайно се намират в Република България, при условията и по реда на този кодекс при несъстоятелност на застрахователи, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците, които застрахователи са със седалище в Република България или са от трета държава чрез клон, регистриран в Република България;
- гарантира вземанията по застраховките по раздел I от приложение № 1 при несъстоятелност на застрахователи със седалище в Република България или от трета държава чрез клон, регистриран в Република България;
- създава и поддържа Информационен център, който предоставя информация на увредените лица във връзка със задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и задължителна застраховка "Злополука" на пътниците;
- изпълнява предвидените в този кодекс функции във връзка с несъстоятелност на застраховател;
- създава и поддържа електронна информационна система за оценка, управление и контрол на риска, в това число за издаване на застрахователни полици по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и задължителна застраховка "Злополука" на пътниците.
- участва и съдейства за функционирането на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в държавите членки и в държавите, подписали Многостранното споразумение чрез участието си в договори, действащи между техните гаранционни фондове, компенсационни органи, информационни центрове или в системата "Зелена карта".

Органите на управление на Фонда са:

1. Съвет на Фонда
2. Управителен съвет
3. Двама изпълнителни директори

През 2022 г. Съветът на Фонда се състои от представители на всички застрахователи, които са задължени да правят вноски към него, а именно:

- Всички застрахователи със седалище в Република България и застрахователите от трета държава, регистрирали клон по Търговския закон в Република България, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

застраховка "Злополука" на пътниците, или застраховка по раздел I от приложение № 1 (животозастрахователи)

■ Застрахователите от държави членки, които предлагат задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Република България при условията на правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги.

Компетентността на Съвета на Гаранционния фонд е регламентирана в чл. 535 от Кодекса на застраховането.

Управителният съвет на Гаранционен фонд се състои от 7 члена. Мандатът на Управителния съвет е 4 години.

Компетентността на Управителния съвет на Гаранционния фонд е регламентирана в чл. 546 от Кодекса на застраховането.

За периода от 01.01.2022 г. до 11.08.2022 г. членове на Управителния съвет са:

Максим Нанев Колев - изпълнителен директор и председател на УС

Стефан Георгиев Стоилков - изпълнителен директор и член на УС

Пламен Ангелов Шинов – член на УС

Юри Константинов Копач – член на УС

Орлин Ценков Пенев – член на УС

Петър Веселинов Аврамов – член на УС

Милен Георгиев Марков - член на УС

За периода от 12.08.2022 г. до 31.12.2022 г., както и до датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, членове на Управителния съвет са:

Максим Нанев Колев - изпълнителен директор и председател на УС

Стефан Георгиев Стоилков - изпълнителен директор и член на УС

Пламен Ангелов Шинов – член на УС

Юри Константинов Копач – член на УС

Пламен Йорданов Ялъмов – член на УС

Петър Веселинов Аврамов – член на УС

Милен Георгиев Марков - член на УС

Съгласно Кодекса за застраховането, Фондът се представлява от двама изпълнителни директори.

Изпълнителните директори заедно представляват Гаранционния фонд и осъществяват текущото му ръководство, назначават и освобождават служителите на Гаранционния фонд, разпореждат се със средствата на Гаранционния фонд в съответствие с Кодекса за застраховането, Правилника за устройството и дейността на Гаранционния фонд и решенията на Управителния съвет, както и изпълняват и други действия, възложени им от Управителния съвет.

Ключови функции на Фонда са:

- Функция Управление на риска - обхваща идентификацията и ефективното управление на значимите заплахы и възможности, които биха оказали въздействие върху дейността на Фонда;
- Функция Съответствие - ключова функция в системата на управление на Фонда. Функцията Съответствие е част от системата за вътрешен контрол на фонда. Осигурява контрол за съответствие с всички приложими закони, регламенти и регулаторни изисквания;
- Функция Вътрешен одит - има за цел да съдейства за ограничаване на риска и укрепването на управленските процеси и организационните структури;
- Функция Актюерство - обхваща и включва прилагането на подходящи актюерски

практики и техники. Основно може да бъде разделена на две основни сфери – оценка и отчитане на технически рискове, наблюдение и контролиране;

- Функция „Информационни и комуникационни технологии и анализ“ (ИКТА) – изгражда, поддържа и развива информационни системи за пазарни данни и цели. Изгражда, поддържа и развива информационната система за вътрешните нужди, цели и отчетност на Фонда.
- Функция Информационна сигурност (ИС) - осигурява подходящо ниво на превантивен, текущ и последващ контрол в областта на информационната сигурност, във Фонда се прилагат подходящи стандарти за информационната сигурност.

Критична Функция Управление на инвестициите - ангажирана е с изпълнението на следните интегрирани основни процеси по отношение на финансовите активи на Гаранционния фонд: стратегическо разпределение на активите, базирано на инвестиционна стратегия; управление на инвестиционен портфейл; управление и мониторинг на отношенията с дружества за управление на активи, които са външни за ГФ; планиране, отчетност и контрол на инвестиционната дейност. Създаден е и Инвестиционен комитет.

По трудов договор във Фонда към 31 декември 2022 г. работят 28 души и по договор за управление и контрол 7 души.

Адресът и седалището на управление на Фонда е гр. София, ул. Граф Игнатиев № 2.

1.2. Регулаторна рамка на дейността

Дейността на Гаранционен фонд се регулира от Кодекса за застраховането, а надзорът върху неговата дейност се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН). Освен с КЗ, дейността и устройството на Фонда се уреждат с Правилник за устройството и дейността на Гаранционния фонд, който се приема от КФН и се обнародва в Държавен вестник.

С Решение № 123 - 03 от 11.03.2021 г. Комисията за финансов надзор определя Гаранционен фонд за ликвидатор на „Застрахователна компания Юроамерикан“ АД.

За управление на паричните фондове, Гаранционният фонд създава и управлява като обособени сметки:

1. Фонд за гарантиране на вземанията на увредените лица от незастраховани и неидентифицирани моторни превозни средства, наричан по-нататък "Фонд за незастраховани МПС "(ФНМПС);
2. Фонд за гарантиране на вземанията при несъстоятелност на застраховател по чл. 519, т. 2 и 3 от КЗ, наричан по-нататък "Обезпечителен фонд"(ОФ).

1.2.1. Регулаторна рамка на дейността – Фонд за незастраховани МПС

Съгласно КЗ, всички застрахователи, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Република България посредством установяване или при условията на свободата на предоставяне на услуги, правят вноски във Фонда за незастраховани МПС. Размерът и сроковете за извършване на вноските се определят ежегодно с решение на КФН. За 2022 г. и 2021 г. размерът по Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е 10.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство и Задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците в размер е 0.15 лв. за всяко място, без мястото на водача, за което е сключена задължителна застраховка, дължими в срок до 10-то число на втория месец след месеца на сключването на застраховките.

Фондът за незастраховани МПС изплаща обезщетения по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за:

1. Имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, когато пътнотранспортното произшествие е настъпило на територията на Република България и е причинено от неидентифицирано моторно превозно средство и
2. Имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания и за вреди на чуждо имущество при пътнотранспортни произшествия, настъпили в случай когато:
 - Виновният водач няма сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите;
 - Виновният водач няма сключена гранична застраховка или сертификат „Зелена карта“;
 - Произшествието е причинено от моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на България и владението върху което е било отнето чрез кражба, грабеж или друго престъпление.

Средствата на Фонда се инвестират по реда за инвестиране на техническите резерви на застрахователите, при спазване на предвидените изисквания за диверсификация и подходящо разпределение.

1.2.2 Регулаторна рамка на дейността – Обезпечителен фонд

Съгласно Кодекса за застраховането, застрахователите, които са лицензирани да предлагат застраховките по чл. 520, ал. 1 от Кодекса за застраховане, правят вноски в Обезпечителния фонд. Минималният размер на годишната вноска към Обезпечителния фонд е определен в Кодекса за застраховането. За 2022 г. и 2021 г. размерът по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за всяко отделно моторно превозно средство е 2.50 лв.

Обезпечителният фонд гарантира вземанията на всички лица по следните застраховки:

- задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите,
- задължителна застраховка "Злополука" на пътниците,
- застраховките по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, както следва:
 - по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в пълен размер до размера на минималната задължителна застрахователна сума, установена с Кодекса за застраховането;
 - по застраховките по раздел I от приложение № 1 на едно лице в един застраховател независимо от броя на вземанията на оправомощеното лице и размера им – до 196,000 лв.

Изключенията са регламентирани в чл. 566 от КЗ.

2. База за изготвяне на финансовия отчет

2.1. Обща рамка за финансово отчитане

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Финансовият отчет представя активите и обособените сметки за Фонд за незастраховани МПС и Обезпечителния фонд заедно. Бележка 4 представя информация за финансовото състояние и резултатите от дейността на всеки от двата фонда.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на концепцията за историческата цена, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата и финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които са представени по справедлива стойност.

2.2. Представяне на финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет е изготвен с общо предназначение, при спазване на принципа - предположение за действащо предприятие и принципа на текущото начисляване и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността, нетните активи и паричните потоци на Фонда за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчета за всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Фондът прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период. Фондът представя отчета за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекущи) е представен в бележка 5.2.2

С цел постигане на представяне във финансовия отчет, даващо по-уместна информация за спецификите на характера на дейността и ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Фонда, някои от елементите са представени по различен начин в сравнение с финансовия отчет за 2021 г.

Промените са както следва:

- Наименованието на "Резерв за предстоящи плащания" се променя на „Задължения за предстоящи плащания“ с цел избягване на заблуждение за приложимостта на МСФО 17 в сила от 01.01.2023 г. Промяната се прилага за всички комбинации и/или термини, производни и по смисъла на досегашните резерви за предстоящи плащания.
- Позиция „Други резерви“ в отчета за нетните активи е разделена на „Преоценки на финансови активи по справедлива стойност“ и „Преоценки по планове с дефинирани доходи“, така както са оповестени в бележка 16. Изменението на сумите, свързани с друг всеобхватен доход остават непроменени и подробно представени в отчета за всеобхватен доход, но се сумират като движение за периода в отчета за нетни активи.

Промяната касае единствено начина на представяне на отделни позиции за 2021 г. и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

В условията на влошена макроикономическа обстановка през 2022 г. ръководството на Фонда направи анализ и преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще. Следователно, продължава да прилага принципа – предположение за действащо предприятие при

изготвянето на финансовия си отчет.

2.3. Промени в МСФО и счетоводната политика

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Приети са следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат съществен ефект върху дейността на Фонда:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС ;
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС;

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Очаква се всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Информация за тези стандарти и изменения, които биха могли в бъдеще да имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

- **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС**

От предприятията се изисква да оповестяват съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

- **Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, които не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., не са били приложени по-рано от Дружеството и не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството са:

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС.
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 .
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 17 Застрахователни договори и Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

При изготвяне на финансовия отчет за 2022 г., ръководството на Фонда изготви своя анализ във връзка с приложимостта на МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г. Гаранционният фонд е специално юридическо лице, създадено със специален закон, в защита на обществен интерес (носи характеристиките на публично-частно партньорство с превес на публичното). По силата на Кодекса за застраховането Фондът се финансира от вноски, дължими от застрахованите лица, които са сключили застрахователен договор със застраховател (носят характеристиката на парафискална такса). Гаранционният фонд не издава и сключва застрахователни договори. Поради това, не е и възможно да бъде отделен маржът на договорената услуга, като компонент в актива или пасива за група от застрахователни договори.

Фондът не е презастраховател, нито издава и сключва презастрахователни договори, а единствено се ползва от презастрахователна протекция, осигурена въз основа на договори, издадени и сключени с презастрахователи. Поради това, ръководството счита, че дейността на Фонда не попада в обхвата на МСФО 17.

В допълнение, промените в нормативната уредба (Наредба 53 и справки за отчитане на застрахователи) еднозначно изключват Гаранционния фонд от приложното поле на отчитане според новия стандарт. Изискванията за регулаторна отчетност на Фонда са отделно регламентирано.

Оценяването на задълженията за изплащане на щети, свързани с ангажиментите на Гаранционния фонд по презумпция ще продължи са се извършва по методи, допустими за изчисляване на провизии за задължения, съобразени със специфичните особености. За целите на избягване на всякакви съмнения, Фондът е възприел промяна в наименованието на задълженията и вместо „Резерв за предстоящи плащания“, те ще се наричат „Задължения за предстоящи плащания“.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство, Фондът води счетоводните си регистри и изготвя финансови отчети в български лева (лв.), националната валута на Република България, която е и негова функционална валута и валута на представяне. От 1 януари 1999г. българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1.95583 лева за 1 евро.

Настоящият финансов отчет е изготвен и представен в хиляди лева (хил. лв.) включително и сравнителната информация за 2021 г., освен ако не е посочено друго.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на сделката и се преоценяват на месечна база, като се използва официалният обменен курс на Българската народна банка (БНБ) на последния работен ден от месеца.

Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се преоценяват в български лева по заключителния курс на БНБ към края на отчетния период.

Курсовите разлики от операции и преценка на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се третират като текущи приходи и разходи и са включени в отчета за

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

всеобхватния доход за периода на възникването им.

Курсовете на основните чуждестранни валути към 31 декември 2022 г. и 2021 г. са следните:

Валута	31 декември 2022	31 декември 2021
Евро	1.95583	1.95583
Долар на САЩ	1.83371	1.72685
Швейцарски франк	1.98622	1.89317

2.5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяване на условните задължения към датата на отчета. Несигурността, свързана с направените предположения и оценки, може да доведе до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи и пасиви в бъдеще. Основните фактори за това са описани по-долу.

2.5.1. Влошена макроикономическа среда в резултат на военния конфликт в Украйна

На 24 февруари 2022 г., Руската Федерация започна военна офанзива срещу Украйна. Скоро след началото на бойните действия голяма част от международната общност, включително Европейския съюз, Великобритания, САЩ, Япония и др. заклеиха инвазията и наложиха санкции на Руската Федерация. Въпреки, че от разразилата се ситуация не се отчетоха преки ефекти за Фонда, то той беше непряко повлиян от последвалите покачвания на цените на суровини и енергийни източници, които от своя страна дадоха началото на силни инфлационни процеси в Еврозоната, САЩ и България. За да противодействат на растящите потребителски цени, Европейската Централна Банка, Федералния Резерв на САЩ и Българската Народна Банка неколкократно повишиха основните лихвени проценти през 2022 г. Основната лихва в Съединените щати се покачи от 0.25% в началото на годината до 4.5% към края ѝ, докато в Европа и България промяната беше респективно от -0.5% до 2% и от 0% до 1.5%. При равни други условия, увеличението на основните лихвени проценти води до намаление на справедливите стойности на някои облигации, които извършват купонни плащания с фиксиран лихвен процент. Повече информация за лихвения риск, на който е изложен Фондът е оповестена по долу. Въпреки извънредните негативни последици, породени от военните действия между Русия и Украйна, до датата на отчета не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му. Върху ликвидността на Фондът се извършва ежесечно наблюдение. Предвид дейността си, Фонда следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база и прилага адекватни контроли свързани с тяхното одобряване.

От началото на дейността си до датата на отчета Фонда не е използвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като изпълнява своите текущи задължения в срок.

2.5.2. Задължения за предстоящи плащания

Задълженията за предстоящи плащания на Фонда включват задължения по предявени, но неизплатени претенции (RBNS) и задължения за възникнали, но непредявени претенции (IBNR) към датата на финансовия отчет.

Задълженията по предявени, но неизплатени претенции са оценени индивидуално за всяка претенция, на база на най-добрата оценка за очакваните изходящи парични потоци по тях.

Оценката на задълженията за IBNR се основава на предположението, че опитът на Фонда в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите и на крайните задължения по тях. Развитието на претенциите се анализира по година на събитие. Не се правят изрични предположения относно бъдещите нива на

инфлация на претенциите или квотите на щетимост. Допълнителна качествена преценка се прави за оценка на степента, до която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще (например изключване на еднократни събития, промени в съдебни решения, законодателство и други).

През 2022 г. Фондът запазва методологията си за оценка на задълженията за предстоящи плащания. Към 31 декември 2022 г. задълженията за предявени претенции включва само претенции, които са били предявени към Фонда, а задълженията за възникнали, но непредявени претенции се базира на оценка на претенции, които се предявяват със закъснение и включва претенции за събития настъпили в чужбина, чиято стойност се очаква да бъде значителна. Подробна информация за приложените методи е описана в бел. 3.3.

Делът на презастрахователите в RBNS е определен на база на индивидуален преглед на предявените претенции. Делът на презастрахователите в IBNR е определен на базата на очаквано развитие на претенциите, определено на базата на историческа информация. Фондът има сключени непропорционални презастрахователни договори, като самозадържането за 2022 г. е в размер на 250,000 евро. Ръководството на Фонда очаква положителния ефект от този договор да се реализира през последващите отчетни периоди, при пълното развитие на претенциите за периода на покритие.

2.5.3. Вземания по регресни искиове и присъдени вземания

Фондът завежда регресни искиове и съдебни дела срещу виновните лица при пътно транспортни произшествия, по които изплаща претенции. Поради непредвидимия процент на събираемост по тези искиове и нееднородната история за тяхното събиране, Фондът е възприел политика за признаване на приходите от регреси и присъдени вземания само до размера на реално платените такива. Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. вероятните бъдещи икономически изгоди не могат да бъдат надеждно оценени и поради тази причина Фондът не е признал вземания по регресни искиове и присъдени вземания.

2.5.4. Полезен живот на материални и нематериални активи

Очакваният срок на използване на дълготрайните материални и нематериални активи се преглежда периодично и се променя, когато това е необходимо. Прилаганите от Фонда амортизационни норми са оповестени в бел. 3.10. При определяне на полезния живот се отчита бързият темп на промените в технологиите, поради което компютърната техника и програмните продукти се амортизират за период от 2 до 5 години.

2.5.5. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти за целите на отчитането и оповестяването изисква ръководството да направи преценка за подходящите методи за оценяване и входящите данни за модели, които не са базирани на налична финансова информация. При определяне на справедливата стойност се правят предположения, които пазарни участници биха направили на база своя най-добър икономически интерес.

Фондът прилага оценителски методи, които се базират в максимална степен на подходящи, наблюдаеми пазарни данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдаеми входящи данни.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фонда задължително има достъп.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повторяема база, Фондът прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Фондът е групирал съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период, особено в условията на влошена икономическа обстановка и бизнес среда в резултат на войната в Украйна.

2.5.6. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Ръководството преценява адекватността на обезценката на труднособираеми и несъбираеми вземания от застрахователи и презастрахователи на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания.

Вземанията подлежат на тест за обезценка, като в случаите, в които балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима стойност, Фондът ги оценява по възстановимата им стойност и признава загуба от обезценка.

Размерът на очакваните кредитни загуби съгласно МСФО 9 е равен на стойността на експозицията (общото вземане) умножена по вероятността от неизпълнение, умножена по размера на загуба при

неизпълнение.

Вероятност от неизпълнение за вземанията от Фонда, за които има собствени наблюдения, Фондът приема следните коефициенти: между 30 и 90 дни 15%; между 91 и 183 дни - 20%; между 184 и 365 – 25% и над 365 дни - 30%.

Поради липса на достатъчно собствена история, на която да се изгради статистически значим вътрешен модел за целите на определяне на размера на загубата при настъпване на събитие на неизпълнение, Фондът прилага бенчмарк параметър за загуба при неизпълнение – 75%. Прилага се 75%, тъй като вземанията от вноски от застрахователи и от презастрахователи, по своята същност представляват необезпечени вземания, дължими със закон, но не към самата държава и служители.

Просрочените вземания, по които Фондът има съдебни спорове се обезценяват на 100%.

Прилага се на ниво вноска при заразяване на останалите вноски, които съгласно стандарта се разглеждат като свързани финансови инструмента.

Към 31 декември 2022 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата натрупана обезценка на вземания от застрахователи и презастрахователи възлиза в общ размер от 5,790 хил. лв. (2021 г.: 10,961 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в пояснение 8.

3. Значими счетоводни политики

3.1. Приходи от вноски от застрахователи

Приходите от вноски от застрахователи представляват месечни и годишни вноски плюс начислената лихва, които застрахователите внасят във Фонда съгласно изискванията на КЗ. Вноските от застрахователи се признават като приход в отчета за всеобхватния доход на датата, когато станат дължими по закон.

3.2. Изплатени обезщетения

Изплатените обезщетения се състоят от изплатените суми (обезщетения, възстановени ликвидационни разходи, съдебни и други свързани с тях такси) и ликвидационни разходи, вкл. разходите за завеждане на дела, намалени с приходите от упражняване на регресни права, приходи от присъдени вземания, възстановени суми по обезщетения и възстановимите обезщетения от презастрахователи.

3.3. Задължения за предстоящи плащания

Задълженията за предстоящи плащания представляват стойността на поетите задължения, които се очаква да бъдат изпълнени в бъдеще във връзка с функциите на Фонда за изплащане на обезщетения, в случаите, предвидени в КЗ, разходите, свързани с изпълнението на тези задължения и стойността на възможното неблагоприятно отклонение от това очакване.

Фондът формира задължения за предстоящи плащания, включващ задължения за предявени, но неизплатени претенции и задължения за възникнали, но непредявени претенции. Общата сума на задълженията за предстоящи плащания представлява очакваната сума за уреждане на обезщетения по събития, настъпили до края на отчетния период, включително претенциите по възникнали, но необявени щети.

Задълженията за предявени, но неизплатени претенции се изчислява индивидуално по метода „Претенция по претенция“ за всяка претенция. Очакваният размер на плащанията се определя от служителите на Фонда, които отговарят за ликвидация на щетите, съгласно приетите от Фонда Правила за ликвидация.

Оценката на задълженията за предявени претенции се изчислява отделно за имуществени и неимуществени претенции като се използва известната към съответния отчетен период стойност на предявените претенции. За тези претенции, за които няма такава известна стойност, се използва средна стойност на изплатените претенции.

Предявените по съдебен ред претенции са включени в задълженията със сумата на заведените частични или пълни искове, като за тях е изчислена и дължимата лихва. За определяне на задълженията в случаите на заведени съдебни искове, се използва коефициент, който е отношението между общия размер на исковите, уважени с влезли в сила решения срещу Фонда и на съдебните спогодби през предходните три години (в т. ч. за главница, лихва и разноси) и общия размер на предявените претенции по исковите молби, по които са били постановени влезлите в сила решения и са били постигнати съдебните спогодби.

Размерът на задълженията за възникнали, но непредявени претенции е определен като от размера на крайните плащания по събития на възникване за една календарна година, е приспадната вече предявената сума.

Оценката на крайния размер на плащанията по събития, възникнали в една календарна година, се основава на предположението, че опитът на Фонда в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите и на крайните задължения по тях. Развитието на претенциите се анализира индивидуално по година на събитие. Крайният размер е определен поотделно за имуществени и неимуществени претенции.

За целите на оценката на крайния размер на очакваните плащания, свързан с имуществени претенции са използвани данни на база предявени претенции за период първо тримесечие 2001 до четвърто тримесечие на 2022 година. Размерът на очакваните крайни плащания до 2009 година е определен като предявена стойност на имуществените претенции. За периода 2009 – 2014 размерът на очакваните плащания е определен като към изплатения размер на претенциите е прибавен размерът на предявените, но не изплатени претенции увеличени с 10%. За период 2018 – 2022 година стойността е определена, като е използван верижно-стълбов метод и коефициентите на развитие са определени на годишна изплатена и предявена база.

За целите на оценката на крайния размер на очакваните плащания, свързан с неимуществени претенции, е използван комбиниран подход. За годините преди 2017 г., е направено предположението, че всички претенции са предявени. Настоящият размер на задълженията за предявени, но неизплатени претенции е натоварен с процент, предполагащ допълнителна оценка. За периода 2017-2022 година е използван актюерски верижно-стълбов метод на база вече предявените претенции, натоварени с процент, предполагащ допълнително развитие за крайната загуба.

За да се определи дялът на презастрахователя в задълженията за възникнали, но непредявени претенции са разгледани всички щети индивидуално. Определеният дял на презастрахователя е отнесен към общата предявена стойност. Анализът е направен по години на събитие и обхват на договорите. Минималният определен коефициент е приложени към образувания размер на задълженията за възникнали, но непредявени претенции.

3.4. Презастраховане

Фондът отстъпва на презастрахователи част от получените вноски с цел да ограничи експозицията си към значителни рискове. Премиите по пасивно презастраховане са представени като намаление на приходите от вноски на ред Отстъпени вноски на презастрахователи в Отчета за всеобхватния доход. Дялът на презастрахователите в изплатените обезщетения и в изменението на резервите са представени като намаление на съответните разходи представени на ред Получени обезщетения от презастрахователи в Отчета за всеобхватния доход.

Делът на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания (активи по презастраховане) представляват предстоящи за получаване към края на отчетния период вземания от презастрахователни операции, признати като приход на база дължимите през отчетния период обезщетения по силата на действащите презастрахователни договори на Фонда. Те се оценяват по действителната им стойност и действащия валутен курс към края на отчетния период.

Презастрахователните задължения (пасивите по презастраховане) представляват предстоящи за плащане към края на отчетния период задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база условията по презастрахователните договори на Фонда. Те се оценяват по действителната им стойност и действащия валутен курс към края на отчетния период.

Към датата на съставяне на финансовия отчет се прави оценка за съществуване на индикации за обезценка, възникнали през отчетната година. Обезценка се извършва в съответствие с МСФО 9. Загубите от обезценка, ако има такива, се признават в отчета за всеобхватния доход.

Презастрахователните договори не освобождават Фонда от задълженията му по предявени претенции. Фондът има сключени непропорционални презастрахователни договори за 2022 г., 2021 г., 2020 г., 2019 г. и 2018 г., с които се презастрахова превес на щета над определен лимит, а именно ексцес-лосова протекция по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Всички презастрахователи, записали дял от осигурената протекция са с кредитен рейтинг не по-нисък от „А-“, по скалата на международно призната рейтингова агенция.

3.5. Други приходи

Другите приходи включват приходи от глоби и други приходи. Приходите от глоби са в резултат от извършени нарушения, свързани с управление на МПС без сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите съгласно чл. 638 от Кодекса за застраховането. Те се признават в отчета за всеобхватния доход, когато е вероятно, че ще бъдат събрани и тяхната стойност може да се оцени надеждно.

3.6. Административни разходи

Разходите се признават в отчета за всеобхватния доход през отчетния период, в който са извършени.

В административните разходи са включени разходите за издръжка на управлението на Фонда, разходите за амортизация, разходи за възнаграждения на персонала и свързани с тях осигуровки и обезщетения, разходи за информационния център и други разходи, свързани с обичайната дейност на Фонда.

3.6.1 Доходи на персонала

Платен годишен отпуск и пенсиониране

Фондът признава като разход в отчета за всеобхватния доход и като задължение в отчета за финансовото състояние, недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Други дългосрочни доходи

Фондът има задължението за изплащане на обезщетения при пенсиониране на свои служители, в съответствие с чл. 222, параграф 3 от Кодекса на труда (КТ). Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил права за пенсия, Фондът му изплаща обезщетение в размер на две brutни работни заплати, ако трудовият стаж е над две години или шест brutни работни заплати, при натрупан трудов стаж във Фонда над десет години. Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва от квалифициран актюер.

Във финансовия отчет е призната настоящата стойност на задълженията на Фонда за обезщетения при пенсиониране.

Планове за дефинирани вноски

Според българското законодателство Фондът е задължен да прави вноски във фондове за социално и здравно осигуряване. Това задължение се отнася за служители, назначени по трудови договори и се изразява в изплащане на вноски за сметка на работодателя в размер на определен процент от brutното трудово възнаграждение. Също така, Фондът е задължен да внася за сметка на служителя вноски в размер на законово определени проценти към brutното трудово възнаграждение във фондове за социално осигуряване. Правителството на Република България носи отговорност за осигуряване на пенсията по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Фонда да превежда вноски по планове за дефинирани вноски се признават в отчета за всеобхватния доход при тяхното възникване.

3.7 Разходи за превантивни мероприятия

Съгласно чл. 560 от КЗ пет на сто от средствата, набрани от Фонда за незастраховани МПС през предходната година по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се изразходват за инвестиционни разходи за техника и информационни и комуникационни технологии за подобряване състоянието на безопасността на движението по пътищата.

Средствата се изразходват за проекти, одобрени със съвместно решение на КФН и на министъра на вътрешните работи, като се взема предвид и становището на Фонда. Не се прилага, когато размерът на разполагаемите средства на Фонда за незастраховани МПС, след приспадане на средствата по чл.560, ал. 1, е по-малък от 50,000,000 лв.

Договорите за изпълнение на проектите се сключват от Фонда, но собствеността по придобитото имущество по проектите се предоставя безвъзмездно на органите, отговорни за безопасността на движението по пътищата.

Фондът признава разходите по превантивни мероприятия в отчета за всеобхватния доход в периода, в който са изпълнени проектите.

3.8 Данъци

Съгласно КЗ, чл. 518, ал. 4, Фондът е освободен от плащането на държавни и местни данъци и такси във връзка с извършването на дейността си по чл. 521 ал. 1 от КЗ. През 2022 г. и 2021 г. Фондът не е извършвал друга стопанска дейност, за която се дължи корпоративен данък.

3.9 Парични средства и парични еквиваленти

За целите на представяне в отчета за паричните потоци, парични средства и парични еквиваленти представляват паричните средства в каса, парични средства по разплащателни сметки в банки и краткосрочни банкови депозити с оригинален матуритет до три месеца.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Парични наличности на Фонда, по които има издадени акредитиви към края на периода се

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

представят като част от паричните средства и паричните еквиваленти.

3.10. Дълготрайни материални и нематериални активи

Нематериални активи

Нематериалните активи представляват програмни продукти и се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и евентуалните загуби от обезценка.

Нематериалните активи се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. В края на всяка финансова година се извършва преглед на полезния живот и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третира като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

Компютърно оборудване, стопански инвентар и транспортни средства

Компютърното оборудване, стопанският инвентар и транспортните средства се признават, когато се очаква да бъдат получени икономически ползи от използването им за период над една година и стойността им може да бъде надеждно изчислена.

Дълготрайните материални активи при първоначално признаване в отчета за финансовото състояние се представят по цена на придобиване. Последващото им отчитане е по историческа цена минус натрупана амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с поддръжката на програмните продукти се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават в отчета за всеобхватния доход като разход в момента на възникването.

Амортизация

Амортизацията се начислява по линейния метод според предварително установени норми за отписване на стойността на дълготрайните активи през техния предполагаем полезен срок на годност. Не се начисляват амортизации за активите в процес на изграждане.

Годишните амортизационни норми и полезният живот на основните групи дълготрайни активи са както следва:

	Годишна амортизационна норма %	Полезен живот в години
Компютърно оборудване	20.00-50.00	2-5
Транспортни средства	25.00	4
Стопански инвентар	15.00	6-7
Програмни продукти	20.00-50.00	2-5

3.11. Финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на

Фонда в случай, че то става страна по договорните разпоредби на съответния инструмент.

3.11.1 Първоначално признаване на финансови инструменти

Финансовите активи се признават първоначално по справедлива стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на търгуване (сделката), която е датата, на която Фондът се е ангажирал да купи или продаде актива.

Фондът не е страна по деривативни инструменти и не прилага хеджиране.

Финансовите активи в обхвата на МСФО 9 се класифицират в една от следните категории:

- 1) Финансови активи, оценявани впоследствие по амортизирана стойност;
- 2) Финансови активи, оценявани впоследствие по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- 3) Финансови активи, оценявани впоследствие по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Класификацията на финансовите активи зависи от две отделни условия:

- а) бизнес моделът на предприятието за управление на финансовия актив;
- б) характеристиката на договорните парични потоци от инструмента.

Бизнес модели:

- 1) Държани, с цел събиране на договорните парични потоци - Финансови активи, държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци, се управляват с оглед реализиране на парични потоци чрез събиране на договорни плащания през целия срок на инструмента.
- 2) Държани, с цел събиране на договорните парични потоци и продажба – Гаранционен фонд може да държи финансови активи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи. При този тип бизнес модел висшето ръководство на Фонда е взело решение, че както събирането на договорни парични потоци, така и продажбата на финансови активи представляват основен фактор за постигането на целта на този бизнес модел.
- 3) Други стратегии – Гаранционен фонд управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите. Фондът взема решения на база справедливите стойности на активите и управлява активите, за да реализира тези справедливи стойности. Фондът поставя основно акцента върху информацията относно справедливата стойност и използва тази информация, за да оцени резултатите на активите и да взема решения.

3.11.2 Последваща оценка на финансови инструменти

Даден финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

ефективния лихвен процент.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка и печалби и загуби от валутни операции до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив. Лихвата, която се изчислява чрез използването на метода на ефективната лихва, се признава в печалбата или загубата. Сумите, признати в печалбата или загубата, са същите като сумите, които би трябвало да бъдат признати в печалбата или загубата, ако финансовият актив е оценяван по амортизирана стойност.

Финансовите активи са оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи или Фондът е избрал правото за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Печалба или загуба от финансов актив/ пасив, който се оценява по справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата.

Метод на ефективната лихва е методът, използван при изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив/ пасив и при разпределяне и признаване на лихвените приходи/ разходи в печалбата или загубата през съответния период. Процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия актив или финансовия пасив до брутната балансова стойност на финансов актив или до амортизираната стойност на финансов пасив.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка на основен пазар на датата на оценяване при текущи пазарни условия. Справедливата стойност е цената при продажба, независимо от това дали информацията е получена директно от пазарна сделка или чрез използването на друга оценъчна техника.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние или за които се изисква оповестяване на справедливата стойност във финансовия отчет са групирани в категории според следната йерархия на справедливата стойност:

- Ниво 1: Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване;
- Ниво 2: Други хипотези, освен включените в Ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено;
- Ниво 3: Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив.

Всеки финансов актив се класифицира в едно от горните нива според най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло.

За финансовите инструменти, отчитани регулярно по справедлива стойност, Фондът преглежда разпределението по нива на справедливата стойност към края на отчетния период и определя дали

има необходимост от прехвърляне в друго ниво.

Разпределението на финансовите активи по нива е представено в бел. 5.

3.11.3 Обезценка на финансови активи

Към края на всеки отчетен период, Фондът признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансов актив, който се оценява по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Очакваните кредитни загуби се оценяват като се вземе предвид:

- Сумата, определена безпристрастно и претеглена на база на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- Стойността на парите във времето;
- Разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозни бъдещи икономически условия.

Модел на очаквани кредитни загуби:

- Липса на съществено увеличение на кредитен риск- РЕДОВНИ - 12-месечни очаквани кредитни загуби;
- Съществено увеличен кредитен риск, но без обективни доказателства за наличие на обезценка - НАРУШЕНО ОБСЛУЖВАНЕ - Очаквани кредитни загуби за целия срок на договора;
- Обективни доказателства за наличие на обезценка – НЕОБСЛУЖВАНИ - Очаквани кредитни загуби за целия срок на договора.

Провизии за очаквани загуби:

- 12-месечни очаквани кредитни загуби - загуби в резултат на събития на неизпълнение, които е възможно да възникнат в рамките на 12 месеца след отчетната дата. В тази категория попадат Редовните активи (не е установено значително увеличение на кредитния риск; и прилагане дефиниция на нисък кредитен риск).
- Очаквани загуби за целия срок на договора - загуби, в резултат на всички възможни събития на неизпълнение, възникващи през целия живот на кредита. В тази категория попадат Нарушено обслужваните (установено е значително увеличение на кредитния риск; и презумпция за 30 дни просрочие) и Необслужваните (активът е кредитно обезценен; и презумпция за 90 дни просрочие) активи.

Финансов актив (включително част от финансов актив и група от сходни финансови активи) се отписват, когато е изпълнено едно от следните обстоятелства:

- Договорните права върху паричните потоци са изтекли;
- Фондът запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поел договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Фондът е прехвърлил своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени в значителна степен, или
 - Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив и не е запазил контрол върху него.

Когато Фондът е прехвърлил своите права за получаване на парични потоци от актива и нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е запазил контрола върху него, Фондът продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него.

Обезценката по финансови активи предвид характера им се начислява на индивидуална основа.

3.11.4 Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Фонда не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

3.11.5 Доходи от инвестиции

Доходите от инвестиции на Фонда са свързани основно с операции с финансови инструменти в съответствие с бизнес модела на Фонда. В зависимост от класификацията на активите, с които са свързани, доходите от инвестиции се класифицират в две основни групи – печалби от операции с финансови инструменти и финансови приходи. Първата група включва печалба/(загуба) от продажба на финансови активи (акции, облигации) и промяна в справедлива стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Втората група включва приходи от лихви и приходи от дивиденди.

Приходите от лихви се признават в отчета за всеобхватния доход с тяхното начисляване и се изчисляват като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Такси и комисионни, които представляват неразделна част от ефективния доход по финансовия актив или пасив, се признават като корекция в ефективния лихвен процент на инструмента.

Приходите от инвестиции включват и дивиденди, когато бъде установено правото на Фонда да получи плащане.

3.12 Нетни активи на Фонда

Гаранционният фонд е създаден със Закона за застраховането и извършва дейност от средата на 1997 година. Предметът на дейност и организацията на Фонда се определят от Кодекса за застраховането (КЗ). Правната форма на Фонда е „институция, създадена със закон“ и следователно той не е капиталово образувание. Фондът няма регистриран и/или вписан капитал. Нетните активи на Фонда се формират като разлика между неговите активи и пасиви в т.ч. и измененията в оценяването на активи и пасиви, което се изисква да бъде отчетено за сметка на друг всеобхватен доход по реда на приложимите МСФО.

Натрупаният финансов резултат на Фонда включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години

Другите резерви включват преоценки по планове с дефинирани доходи от актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения.

3.13 Лизинги

Фондът като лизингополучател

Фондът оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Фондът признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и персонални компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Фондът признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времевия модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Фондът използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективния лихвен процент) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Фондът преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Фондът поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Фондът да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Фондът прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката „Имоти, машини и съоръжения“.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Други разходи“ в печалбата или загубата.

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност.

3.14. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фондът е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. Оповестяване по фондове

Таблицата по-долу показва финансовото състояние и резултатите от дейността отделно за Фонд за незастраховани МПС и за Обезпечителния фонд към 31 декември 2022 г.:

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	34,975	19,831	54,806
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	25,584	1,867	27,451
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	125,512	60,162	185,674
Вземания от застрахователи и презастрахователи	5,036	-	5,036
Вземания от други фондове	-	4,985	4,985
Други активи	3,954	-	3,954
Дял на презастрахователите в задължения за предстоящи плащания	48,658	-	48,658
Активи с право на ползване	521	-	521
Дълготрайни материални и нематериални активи	417	-	417
ОБЩО АКТИВИ	244,657	86,845	331,502
ПАСИВИ			
Задължение за предстоящи плащания	126,074	-	126,074
Други задължения	758	1	759
Лизингов пасив	524	-	524
Получени авансови вноски	23	-	23
ОБЩО ПАСИВИ	127,379	1	127,380
НЕТНИ АКТИВИ	117,278	86,844	204,122
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
Вноски от застрахователи, в т.ч. начислени лихви	40,762	10,397	51,159
Отстъпени вноски на презастрахователи	(4,849)	(255)	(5,104)
Реализирани приходи, нетно от презастраховане	35,913	10,142	46,055
Доходи от инвестиции, нетно	767	823	1,590
Други приходи	5,666	45	5,711
Общо приходи	42,346	11,010	53,356
Изплатени обезщетения	(15,770)	-	(15,770)
Получени обезщетения от презастрахователи	1,047	-	1,047
Изменение на задълженията за предстоящи плащания	(8,530)	-	(8,530)
Изменение на дела на презастрахователи в задълженията за предстоящи плащания	12,771	-	12,771
Административни разходи	(5,138)	-	(5,138)
Разходи за превантивни мероприятия	(846)	-	(846)
Възстановяване на/(Загуби от) обезценка на финансови активи	3,867	(96)	3,771
Други разходи	(342)	(28)	(370)
Общо разходи	(12,941)	(124)	(13,065)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	29,405	10,886	40,291
Друга всеобхватна загуба	(14,031)	(9,851)	(23,882)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	15,374	1,035	16,409

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу показва финансовото състояние и резултатите от дейността отделно за Фонд за незастраховани МПС и за Обезпечителния фонд към 31 декември 2021 г.:

	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ			
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	26,773	18,797	45,570
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	25,843	2,102	27,945
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	124,090	64,891	188,981
Вземания от застрахователи и презастрахователи	4,943	-	4,943
Други активи	2,418	19	2,437
Дял на презастрахователите в задължения за предстоящи плащания	35,887	-	35,887
Активи с право на ползване	375	-	375
Дълготрайни материални и нематериални активи	290	-	290
ОБЩО АКТИВИ	220,619	85,809	306,428
ПАСИВИ			
Задължения за предстоящи плащания	117,544	-	117,544
Други задължения	779	-	779
Лизингов пасив	381	-	381
Получени авансови вноски	11	-	11
ОБЩО ПАСИВИ	118,715		118,715
НЕТНИ АКТИВИ	101,904	85,809	187,713
	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД			
Вноски от застрахователи, в т.ч. начислени лихви	39,265	10,108	49,373
Отстъпени вноски на презастрахователи	(3,490)	(184)	(3,674)
Реализирани приходи, нетно от презастраховане	35,775	9,924	45,699
Доходи от инвестиции	4,074	1,113	5,187
Други приходи	6,974	-	6,974
Общо приходи	46,823	11,037	57,860
Изплатени обезщетения	(32,069)	-	(32,069)
Получени обезщетения от презастрахователи	11,708	-	11,708
Изменение на задълженията за предстоящи плащания	5,695	-	5,695
Изменение на дела на презастрахователи в задълженията за предстоящи плащания	(2,844)	-	(2,844)
Административни разходи	(5,086)	-	(5,086)
Разходи за превантивни мероприятия	(1,654)	-	(1,654)
Загуби от обезценка на финансови активи	(1,494)	390	(1,104)
Други разходи	(270)	(61)	(331)
Общо разходи	(26,014)	329	(25,685)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	20,809	11,366	32,175
Друга всеобхватна загуба	(3,872)	(2,466)	(6,338)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	16,937	8,900	25,837

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Инвестиции във финансови активи (дългови и капиталови инструменти), представени отделно за Фонд за незастраховани МПС и за Обезпечителния фонд към 31.12.2022 г.

	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
Български държавни ценни книжа	113,474	55,248	168,722
Държавни ценни книжа на чуждестранни правителства	4,778	4,914	9,692
Корпоративни облигации	7,260	-	7,260
Акции на местни предприятия	6,383	-	6,383
Акции на чуждестранни предприятия	2,128	-	2,128
Дялове и акции от инвестиционни фондове	17,073	1,867	18,940
ОБЩО	151,096	62,029	213,125

Инвестиции във финансови активи (дългови и капиталови инструменти), представени отделно за Фонд за незастраховани МПС и за Обезпечителния фонд към 31.12.2021 г.

	Фонд за незастраховани МПС	Обезпечителен фонд	Общо
Български държавни ценни книжа	115,056	59,543	174,599
Държавни ценни книжа на чуждестранни правителства	3,100	5,348	8,448
Корпоративни облигации	5,934	-	5,934
Акции на местни предприятия	6,714	-	6,714
Акции на чуждестранни предприятия	2,065	-	2,065
Дялове и акции от инвестиционни фондове	17,064	2,102	19,166
ОБЩО	149,933	66,993	216,926

5. Управление на риска

Рискът възниква в резултат на несигурността, съпътстваща бъдещи събития, като неговото проявление представлява отклонение от първоначално очаквания резултат. Той може да има както негативно, така и положително отражение върху планираните резултати.

Управлението на риска е централна част от стратегическото управление на Фонда. Фокусът на доброто управление на риска е насочен към определянето и анализирането на риска. Процесите по управлението му зависят от различни фактори, които могат да бъдат както вътрешни (напр. информационна система, предлагани услуги, покриващи територията на страните, присъединили се към Многостранното споразумение и др.), така и външни (напр. регулаторно-надзорни, равнища на лихвените проценти, валутни курсове и др.).

Анализът на риска включва три основни елемента - идентифициране, описание и оценка на риска. Идентифицирането на риска изисква познания за рисковите експозиции, както и за средата, в която функционира (законова, социална и политическа). По този начин се осигурява методичен начин за определяне на дейностите и факторите, които са свързани с риска. Следващият елемент, а именно описанието на риска е свързан с идентифицирането на обхвата на риска, неговата природа, определянето на възможностите и заплахите, свързани с него. Оценка на риска пък е свързана с използването на количествени и качествени измерители в условията на определена вероятност и възможни условия. От съществено значение за формализирането на оценката на риска е изготвянето на различни отчетни форми, които имат стандартен вид и съдържат различна информация в зависимост от предназначението им.

Управлението на риска във Фонда включва идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане на целите, както и въвеждането на

необходими контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до приемливо ниво.

Рисковете на които е изложен Фонда, не е задължително да възникват поединично, напротив в определени моменти може да е налице проявяване на няколко на брой риска, което да доведе до по-значително отражение върху дейността му, отколкото би се наблюдавало при проявлението на отделен риск.

Целта на Фонда не е пълното елиминиране на рисковете, тъй като това не е нито възможно, нито препоръчително, тъй като би довело до ограничаване във възможностите за ефективно съществуване на функциите и дейността.

Системата за вътрешен контрол на Фонда се състои от конкретни мерки за контрол на риска и допълнителни контролни елементи. Контролните дейности непрекъснато проверяват ефективността на съответните процеси и процедури, тяхната съгласуваност и пропорционалност и потенциални действия за своевременното отстраняване на недостатъци. Системата за вътрешен контрол на Фонда се изгражда от съвкупността от дейности, предприети за осъществяване на контрол в различните области.

В Гаранционен фонд се прилага моделът „три степени на защита“, както следва:

- Първата степен на защита се осъществява чрез управлението на текущите дейности, управлението на риска и контрол, включително оперативното управление на рисковете, както и изготвянето на вътрешни актове за контрол.
- Втората степен на защита осигурява независим контрол и проверка на текущото поемане на рискове и контрола от първата линия. Втората степен на защита включва контрола, осъществяван от функциите Управление на риска, Актюерска, Правна и Съответствие и гарантира, че оперативните контроли на първата степен на защита отговарят на контролните цели и са в съответствие с политиките и процедурите, свързани с тях.
- Третата степен на защита се извършва от функцията Вътрешен одит и включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда и на другите елементи от системата за управление, включително дейностите, осъществявани от първата и втората степен на защита.

5.1. Управление на рисковете, свързани с гаранционна и обезпечителна дейност

Фондът не е застрахователно дружество и не е страна по застрахователни договори. Еквивалентът на застрахователния риск, на който е изложен Фондът, е свързан с възможността му да изпълнява в срок и в цялост своите задължения, предвидени и изчерпателно изброени в КЗ, а именно да изплаща обезщетения и суми, както е описано в бел. 1.

Дейността на Фонда се извършва в две направления, които са носители на различен риск – дейност по изплащане на обезщетения (гаранционна дейност) и дейност по изплащане на гарантирани вземания (обезпечителна дейност).

5.1.1. Управление на риска, свързан с гаранционната дейност

Основните рискове, на които е изложен Фондът за незастраховани МПС във връзка с гаранционната дейност са:

- Риск от недостатъчност на вноската да покрие на самостоятелно основание очакваните бъдещи плащания на Фонда.

Този риск се управлява чрез извършване на ежегодна оценка на адекватността на вноската. Прилагат се подходящи актюерски методи, съобразени с наличната информация за честота и среден размер на претенция, отделно за имуществени и неимуществени вреди. При изготвянето на предложение до Съвета на фонда и до КФН за размера на вноската се включва и добавка за

сигурност, която да отчита вероятността от неблагоприятно отклонение в използваните фактори и допускания.

С Решение № 926 -ГФ от 22.12.2020 г. и Решение № 881 -ГФ от 07.12.2021 г, КФН определи вноски към Фонда за незастраховани МПС на застрахователите за 2021 г. и 2022 г. по:

- Задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите в размер на 10.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство и
- Задължителната застраховка „Злополука” на пътниците в размер на 0.15 лв. за всяко място, без мястото на водача, за което е сключена задължителна застраховка.

С Решение № 957 -ГФ от 06.12.2022 г, КФН определи вноски на застрахователите за 2023 г. към:

- о Фонда за незастраховани МПС:
 - Задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите в размер на 12.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство и
 - Задължителната застраховка „Злополука” на пътниците в размер на 0.15 лв. за всяко място, без мястото на водача, за което е сключена задължителна застраховка.
- о Обезпечителен фонд:
 - Задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите в размер на 3.50 лв. за всяко отделно моторно превозно средство.

Риск от високи по размер загуби, в следствие от еднократни събития, възникнали на други пазари и юрисдикции.

Проявлението на този риск е свързано с възникването и развитието на практика, изразяваща се в продажбата на моторни превозни средства на чужди граждани (от други държави членки на Европейския съюз) без да се променя българската регистрация. Нивото на риск, свързано с тези чужди граждани, е значително по-високо от нивото на риска, присъщ за българския застрахователен пазар.

Управлението на този риск през 2022 г. и 2021 г. беше свързано с поддържане на адекватен размер на задълженията за предстоящи плащания на Фонда и разширяване на презастрахователната програма, с което отговорността на Фонда да се поддържа на предсказуеми и управляеми равнища. През 2016 г. бяха набелязани законодателни мерки за ограничаване на този риск и съответните му експозиции, изразяващи се в създаването на законов механизъм за прекратяване на регистрацията на незастраховани моторни превозни средства, включително и на тези, продадени на чужди граждани и изцяло управлявани в други юрисдикции. Към края на 2022г. броят на моторните превозни средства със служебно прекратена регистрация в регистъра на МВР е **1,338** хил. регистрации на моторни превозни средства, с което експозицията по този риск е силно ограничена.

- о Риск, свързан с надеждността и качеството на данните, използвани при извършването на оценки и допускания.

Този риск се управлява чрез регулярно тестване за достатъчност и адекватност на данните, съдържащи се в информационната система, счетоводните регистри и другите регистри, водени от Фонда. Информационната система и регистрите се актуализират и развиват постоянно, така че да са в състояние да осигуряват необходимата информация. През 2022 г. Фондът внедри нова информационна система за регистриране, отчитане, поддържане, проследяване и контрол на информацията, свързана с предявените претенции. Спецификата на дейността на Фонда в т.ч. и историческите данни за развитието на претенциите налагат извършването на постоянен анализ и актуализиране на базата данни като част от процеса по имплементация.

Фондът за незастраховани МПС заделя задължения за предстоящи плащания, които отразяват очакваната сума за уреждане на обезщетения в бъдеще по щети, възникнали към края на отчетния период.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Информацията за развитие на претенциите е както следва:

Година на събитие	до 2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
В годината на събитието	4,848	1,331	1,282	1,280	1,025	855	804	1,051	757
1 година по-късно	19,552	4,126	3,866	3,374	2,901	2,263	2,319	2,396	
2 година по-късно	22,874	4,634	4,390	3,747	3,256	2,578	2,563		
3 година по-късно	24,793	4,943	4,680	3,980	3,617	2,676			
4 година по-късно	25,803	5,023	4,841	4,174	3,746				
5 година по-късно	26,365	5,113	4,925	4,297					
6 година по-късно	26,603	5,199	5,030						
7 година по-късно	26,943	5,207							
8 и повече години по-късно	36,383								
Общо плащания по имуществени щети	36,383	5,207	5,030	4,297	3,746	2,676	2,563	2,396	757

Година на събитие	до 2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
В годината на събитието	2,530	150	486	737	193	225	400	122	11
1 година по-късно	23,905	3,195	4,595	4,351	3,170	2,093	2,022	643	
2 година по-късно	59,110	10,173	10,017	7,791	6,242	4,728	3,688		
3 година по-късно	79,077	21,817	15,498	10,315	19,996	6,914			
4 година по-късно	99,858	25,872	17,861	12,961	22,200				
5 година по-късно	113,730	27,735	21,221	14,688					
6 година по-късно	121,390	29,921	23,535						
7 година по-късно	129,178	30,782							
8 и повече години по-късно	148,106								
Общо плащания по неимуществени щети	148,106	30,782	23,535	14,688	22,200	6,914	3,688	643	11

Задължения за предявени претенции към 31.12.2022	37,220 хил. лв.
Задължения за IBNR към 31.12.2022	88,854 хил. лв.
Задължения за предявени претенции към 31.12.2021	38,451 хил. лв.
Задължения за IBNR към 31.12.2021	79,093 хил. лв.

Тест за адекватност на задълженията за предстоящи плащания. Основни предположения

Задълженията за предстоящи плащания се изчисляват въз основа на текущи допускания като посредством тест за адекватност се верифицира достатъчността на техния размер и определя необходимостта от тяхната корекция.

Извършена е оценка на достатъчността на задължения за предстоящи плащания към 2021 година, в резултат на което е установен излишък в размер на 3 млн. лв. (2,6 млн.лв. за неимуществени и 0,4 млн. лв. за имуществени претенции), т.е около 3% от brutните резерви. Направения анализ показва, че използваните методи са достатъчно консервативни.

Основното предположение, залегнало в оценката на задълженията за предстоящи плащания, е че развитието на бъдещите претенции към Фонда ще следва модел, сходен с опита от развитието на миналите претенции. Това включва предположения по отношение на размера на всяка претенция, фактори за инфлиране на претенциите и честота на претенции за всяка година на инциденти.

Преценка се използва и за оценка на степента, в която външни фактори, като например съдебни решения, приложимо законодателство, събития като настъпилите военни конфликти в настоящия момент или други форсмажорни обстоятелства извън контрола на Фонда, биха могли да оказват влияние върху приблизителните оценки.

През 2022 г. промените в предположения имат следния ефект върху задълженията за застрахователни договори:

	Увеличение / (намаление) на балансовата стойност на задълженията за предстоящи плащания в хил. лв.
Предположения	
Увеличение на имуществени претенции с 5%	127
Увеличение на неимуществени претенции с 5%	1,212

5.1.2. Управление на риска, свързан с обезпечителната дейност

Обезпечителният фонд гарантира всички застрахователни вземания при несъстоятелност на застраховател със седалище в Република България и клон на застраховател от трета държава, регистриран в Република България само за извършената чрез клона дейност в страната на всички лица, произтичащи от застрахователен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, задължителна застраховка "Злополука" на пътниците и за застраховка по раздел I от приложение № 1 от КЗ, както следва:

- по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и по задължителната застраховка "Злополука" на пътниците - в пълен размер до размера на минималното задължително равнище на застрахователната сума.
- по животозастраховки – на едно лице в един застраховател независимо от броя на вземанията на оправомощеното лице и размера им – до 196 000 лв.

КЗ предвижда механизъм за покриване на задълженията на Обезпечителния фонд, в случай че средствата в него не са достатъчни за покриване на задълженията му:

- авансови годишни вноски от застрахователите, като определянето на размера на авансовите вноски се извършва въз основа на размера на годишните вноски за предходната година;
- увеличаване на годишната вноска;
- ползване на заеми.

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. Обезпечителният фонд не отчита задължения, тъй като няма информация за настъпили събития, които биха изисквали плащания.

Евентуалното възникване на бъдещи, несигурни събития, свързани с изпадане в несъстоятелност на застраховател биха ангажирали отговорностите на Обезпечителния фонд. Това би довело до проявлението на рисковете, присъщи за гаранционната дейност и тяхното управление.

5.2. Управление на финансовия риск

През 2022 г. и 2021 г. Фондът провежда консервативна политика в областта на управление на инвестициите. Финансовите активи представляват основно ДЦК, както и акции и облигации на търговски дружества и дялове и акции от инвестиционни фондове.

През 2022 г. основната цел на инвестиционната политика на Фонда е обезпечение на задълженията по предстоящи плащания, както и постигане на разумна доходност и защита на средствата при умерен до нисък риск, при условията на покачващи се лихви особено след средата на годината. В Стратегическото разпределение на активите на Гаранционен фонд са спазени са изискванията на Кодекса за застраховане за вида и обема на отделните видове инвестиции по класове активи, които могат да служат като покритие на задълженията. Задълженията за предстоящи плащания на Фонда за незастраховани МПС към 31.12.2022г. са покрити близо 94 % с ДЦК.

Фондът поддържа адекватни нива на сигурност, ликвидност, доходност и наличност на активите в инвестиционния портфейл, но те остават изложени на пазарен риск, който през 2022 г. се характеризираше с продължителни негативни влияния в резултат на системни фактори като икономическите последици от Ковид пандемията, влошената макроикономическа среда в

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

резултат на военния конфликт в Украйна и рестриктивната монетарна политика на водещите централни банки в света, в частност Федералния резерв на САЩ и Европейската централна банка. Последиците от неблагоприятната външна среда през 2022 г. за развитите капиталови пазари в САЩ и Европа се изразяват в едновременно спад на цените на основните класове активи, включително акциите и облигациите, какъвто не е наблюдаван през последните поне четири десетилетия. Това доведе до признаването на съществени нереализирани загуби през изминалата година за инвестиционния портфейл на ГФ. Негативното влияние върху инвестиционния портфейл като цяло, обаче, беше ограничено благодарение на възприетия подход за поддържане на високи нива на парични средства и парични еквиваленти, които се считат за активи с високо кредитно качество и ниска чувствителност към лихвения риск. Това спомогна за отчитането на ръст на нетните активи на Фонда към края на 2022 г. спрямо 2021 г.

5.2.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда. Фондът е изложен на този риск във връзка с инвестициите, които е задължен да прави съгласно законовите изисквания на КЗ, вземанията от застрахователи и презастрахователи и държаните парични средства.

Максималната експозиция на кредитен риск представлява балансовата стойност на финансовите активи.

Финансови активи	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Финансови активи по амортизирана стойност		
Парични средства и парични еквиваленти	54,806	45,570
Вземания от застрахователи и презастрахователи	5,036	4,943
Капиталови инструменти по справедлива стойност в печалбата и загубата	27,451	27,945
Дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	185,674	188,981

Инвестиционната стратегия цели да сведе до минимум риска за кредитно неизпълнение, което се постига по различни начини, като например инвестиране в класове активи с нисък риск, като например гарантирани от държавата ценни книжа.

Таблицата по долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция „Фич“, там където тези рейтинги са приложими:

Вид инвестиция и рейтинг	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
<i>ДЦК</i>		
Рейтинг BBV	169,157	174,599
Рейтинг AA	6,538	6,706
Рейтинг AAA	1,371	-
Рейтинг BBV-	1,348	1,742
<i>Корпоративни облигации</i>		
Без рейтинг	7,260	5,934
Общо	185,674	188,981

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2022 г.

Портфейл в хил. лв.	България	Румъния	Унгария	Германия	Франция	Общо
По справедлива стойност в друг всеобхватен доход	168,722	1,348	435	1,371	6,538	178,414
Общо	168,722	1,348	435	1,371	6,538	178,414

Таблицата по-долу представя структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.

Портфейл в хил. лв.	България	Румъния	Франция	Общо
По справедлива стойност в друг всеобхватен доход	174,599	1,742	6,706	183,047
Общо	174,599	1,742	6,706	183,047

Възрастов анализ на вземанията от застрахователи и презастрахователи

Към 31 декември 2022 в хил. лв.	Ненастъпили	С просрочие до 30 дни	С просрочие до 90 дни	С просрочие над 90 дни	Общо
Вземания от застрахователи	-	1,540	2,548	-	4,088
Вземания от презастрахователи	750	139	-	59	948
Общо	750	1,679	2,548	59	5,036

Към 31 декември 2021 в хил. лв.	Ненастъпили	С просрочие до 30 дни	С просрочие до 90 дни	С просрочие над 90 дни	Общо
Вземания от застрахователи	-	2,552	1,235	-	3,787
Вземания от презастрахователи	927	211	-	18	1,156
Общо	927	2,763	1,235	18	4,943

Въпреки, че контрагентите на Фонда са със сходни характеристики т.е. само застрахователни дружества, регистрирани на територията на страната, ръководството счита, че Фондът не е изложен на значителен кредитен риск основно поради факта, че вноските на застрахователите са дължими по закон. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на вземанията от застрахователи и презастрахователи и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Фондът прилага опростения модел на МСФО 9 за признаване на очакваните кредитни загуби за целия срок на актива за всички вземания от застрахователи и презастрахователи и други вземания, тъй като те нямат съществен финансов компонент.

При определянето на размера на очакваните кредитни загуби вземанията от застрахователи и презастрахователи са оценени на колективна основа, тъй като притежават сходни характеристики на кредитния риск. Те са групирани според броя на изминалите изтеклите дни. Вземанията от застрахователи и презастрахователи и други финансови вземания се отписват, когато няма разумно очакване за възстановяване на средства от тях. Неизвършването на плащания в рамките на 360 дни от датата на възникване на вземането и невъзможност на Фондът да договори

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

алтернативно споразумение за плащане, наред с други, се считат за индикатори за липса на разумно очакване за възстановяване.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Структурата на финансовите активи по фази и относимата към тях обезценка може да бъде представена както следва:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Възникнали или първоначално създадени активи с кредитна обезценка
Дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход				
Корпоративни облигации	6,819	-	441	-
Държавни ценни книжа	178,414	-	-	-
Очаквани кредитни загуби	(1,108)	-	(253)	-
	184,125	-	188	-

5.2.2. Ликвиден риск

Нивото на ликвидния риск през 2022 г. е ниско. Фондът не използва финансиране и няма финансови пасиви към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. с изключение на финансовите пасиви по лизинг, които са с несъществен размер. Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. Фондът следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база. През 2022 г. и 2021 г. не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията.

В таблиците по-долу е представен анализ на активите на Фонда по остатъчен срок на матуритет:

Матуритетна структура на активите

Към 31 декември 2022 в хил. лв.	До 1 месец	1 - 3 месеца	3 - 6 месеца	6 - 12 месеца	1 - 3 години	Над 3 години	Безсрочни	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	54,806	-	-	-	-	-	-	54,806
Държавни ценни книжа	-	15,856	-	13,478	62,121	86,959	-	178,414
Корпоративни облигации	-	-	-	156	2,616	4,488	-	7,260
Дялове във взаимни фондове	-	-	-	-	-	-	18,940	18,940
Акции	-	-	-	-	-	-	8,511	8,511
Други активи	1,050	458	151	989	253	-	1,053	3,954
Вземания застрахователи	4,088	-	-	-	-	-	-	4,088
Вземания от презастрахователи	198	-	750	-	-	-	-	948
Вземания от други фондове	1,660	-	-	-	3,325	-	-	4,985
Общо	61,802	16,314	901	14,623	68,315	91,447	28,504	281,906

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Матуритетна структура на пасивите

В таблицата по-долу е представен анализ на задълженията на база оставащ срок до падеж:

Към 31 декември 2022 в хил. лв.	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Общо
Задължения предстоящи плащания	29,361	24,462	39,672	28,087	4,492	126,074
Дял на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания	(11,332)	(9,441)	(15,311)	(10,840)	(1,734)	(48,658)
Задължения по лизингови договори – финансов лизинг	366	146	12	-	-	524
Други задължения	95	664	-	-	-	759
Общо	18,490	15,831	24,373	17,247	2,758	78,699

Матуритетна структура на активите

Към 31 декември 2021 в хил. лв.	До 1 месец	1 - 3 месеца	3 - 6 месеца	6 - 12 месеца	1 - 3 години	Над 3 години	Безсрочни	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	45,570	-	-	-	-	-	-	45,570
Държавни ценни книжа	-	4,194	-	8,404	73,863	96,586	-	183,047
Корпоративни облигации	-	-	621	159	2,609	2,545	-	5,934
Дялове във взаимни фондове	-	-	-	-	-	-	19,166	19,166
Акции	-	-	-	-	-	-	8,779	8,779
Други активи	448	124	435	222	818	-	390	2,437
Вземания застрахователи	3,787	-	-	-	-	-	-	3,787
Вземания от презастрахователи	229	-	927	-	-	-	-	1,156
Вземания от други фондове	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	50,034	4,318	1,983	8,785	77,290	99,131	28,335	269,876

Матуритетна структура на пасивите

Към 31 декември 2021 в хил. лв.	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Общо
Задължения предстоящи плащания	23,294	23,331	39,098	27,341	4,480	117,544
Дял на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания	(7,112)	(7,123)	(11,937)	(8,347)	(1,368)	(35,887)
Задължения по лизингови договори – финансов лизинг	342	38	1	-	-	381
Други задължения	95	684	-	-	-	779
Общо	16,619	16,930	27,162	18,994	3,112	82,817

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

В таблицата по-долу отчетът за финансово състояние се представя на база краткосрочни и дългосрочни активи и пасиви.

АКТИВИ	Краткосрочни 31.12.2022	Дългосрочни 31.12.2022	Общо 31.12.2022
Парични средства и парични еквиваленти	54,806	-	54,806
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	27,451	27,451
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	29,490	156,184	185,674
Вземания от застрахователи и презастрахователи	5,036	-	5,036
Други активи	3,701	253	3,954
Вземания от други фондове	1,660	3,325	4,985
Дял на презастрахователите в застрахователните резерви	-	48,658	48,658
Активи с право на ползване	-	521	521
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	417	417
ОБЩО АКТИВИ	94,693	236,809	331,502

ПАСИВИ

Резерв за предстоящи плащания	-	126,074	126,074
Други задължения	95	664	759
Лизингов пасив	366	158	524
Получени авансови вноски	23	-	23
ОБЩО ПАСИВИ	484	126,896	127,380

АКТИВИ	Краткосрочни 31.12.2021	Дългосрочни 31.12.2021	Общо 31.12.2021
Парични средства и парични еквиваленти	45,570	-	45,570
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	27,945	27,945
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	13,378	175,603	188,981
Вземания от застрахователи и презастрахователи	4,943	-	4,943
Други активи	1,619	818	2,437
Дял на презастрахователите в застрахователните резерви	-	35,887	35,887
Активи с право на ползване	-	375	375
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	290	290
ОБЩО АКТИВИ	65,510	240,918	306,428

ПАСИВИ

Резерв за предстоящи плащания	-	117,544	117,544
Други задължения	95	684	779
Лизингов пасив	342	39	381
Получени авансови вноски	11	-	11
ОБЩО ПАСИВИ	448	118,267	118,715

5.2.3. Валутен риск

Фондът е изложен на пренебрежимо ниско ниво на валутен риск, тъй като експозициите във валути различни от български лев и евро са несъществени. Експозициите на валутен риск при осъществяване на сделки водят до печалби или загуби от валутни разлики, признавани в отчета за всеобхватния доход. Тези експозиции се състоят от паричните активи на Фонда, които не са деноминирани в отчетната валута или евро.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблиците по-долу обобщават валутния риск на Фонда към 31 декември 2022 г. и 2021 г., в нея са включени финансовите активи на Фонда по балансова стойност в зависимост от вида оригинална валута. Фондът няма финансови пасиви в чуждестранна валута. Резервът за предстоящи плащания на Фонда е деноминиран основно в лева и евро и не поражда допълнителен валутен риск.

Към 31 декември 2022	Лева	Евро	Щатски долари	Швей- царски франк	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични еквиваленти	53,470	492	844	-	54,806
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	18,338	8,785	61	267	27,451
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	34,539	151,135	-	-	185,674
Вземания от застрахователи	4,088	-	-	-	4,088
Вземания по презастраховане	-	948	-	-	948
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	110,435	161,360	905	267	272,967

Към 31 декември 2021	Лева	Евро	Щатски долари	Швей- царски франк	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични еквиваленти	32,940	11,833	797	-	45,570
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	18,487	9,095	60	303	27,945
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	34,998	153,983	-	-	188,981
Вземания от застрахователи	3,787	-	-	-	3,787
Вземания по презастраховане	-	1,156	-	-	1,156
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	90,212	176,067	857	303	267,439

5.2.4. Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира, поради промени в пазарните лихвени нива.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Фонда на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Фонда на риск на справедливата стойност.

Структурата на финансовите активи на Фонда по отношение на лихвения риск е както следва:

Към 31 декември 2022	Фиксирана лихва	Нелихвоносни	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	54,806	54,806
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	27,451	27,451
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	185,674	-	185,674
Вземания от застрахователи	4,088	-	4,088
Вземания по презастраховане	-	948	948
Общо	189,762	83,205	272,967

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Към 31 декември 2021	Фиксирана лихва	Нелихвоносни	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	45,570	45,570
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	27,945	27,945
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	188,981	-	188,981
Вземания от застрахователи	3,787	-	3,787
Вземания по презастраховане	-	1,156	1,156
Общо	192,768	74,671	267,439

Стойността на финансовите активи на Фонда зависи от динамиката на пазарните лихвени проценти. Чувствителността към лихвен риск се дължи основно на лихвоносните финансовите активи (ДЦК и корпоративни облигации), отчитани по справедлива стойност.

Анализът на макроикономическата среда и по-специално лихвената статистика за банковия сектор, показва промяна в наблюдаваната тенденция на сравнително ниски лихвени нива в България и преминаване към тяхното плавно повишаване. Това изменение се дължи в основна степен на промяната в лихвената политика на ЕЦБ, която за първи път от 11 години насам стартира повишаване на основния лихвен процент в Еврозоната с цел овладяване на значителното ниво на наблюдаваната инфлация.

Продължението и ескалацията на войната в Украйна създава по-голяма от обичайната несигурност в прогнозираните стойности за основните макроикономически показатели, в частност инфлацията и лихвените проценти. В Стратегическото разпределение на активите на ГФ е заложен лимит за максимална средно-претеглена дюрация на портфейла от ценни книжа с фиксирана доходност, което ограничава експозицията към лихвен риск до разумно ниво.

5.2.5. Други ценови рискове

Фондът е изложен и на други ценови рискове във връзка с притежавани публично търгувани акции, облигации. При допускане за средна променливост от 10 % (за 2022г. и 2021 г.) за пазара на публично търгувани акции и вариране - повишаване или намаляване - на котираните цени с този процент, общия всеобхватен доход и собственият капитал ще бъдат увеличени или намалени с 851 хил. лв. (за 2021 г.: 878 хил. лв.).

Определянето на чувствителността на портфейла на Фонда към ценови риск във връзка с притежаваните инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, изисква комплексен подход, чиято прецизност би могла да бъде поставена под въпрос поради трудно предвидими бъдещи обстоятелства свързани с динамиката на инфлацията, провокирана в частност от продължаващия военен конфликт между Украйна и Руската федерация, съответната монетарна политика на ЕЦБ и как това би се отразило на европейската икономика и финансови пазари.

При допускане за средна променливост от 5 % за 2022г. и 2021г. на необезпечените облигации и в случай на промяна на нивата с този процент, другият всеобхватен доход и нетните активи ще се повишат или намалят с 363 хил. лв. (2021 г.: 297 хил. лв.).

5.3. Операционен и стратегически риск

Операционният риск е риск от загуби в резултат на неподходящи или неефективно функциониращи вътрешни процеси, системи или отделни служители, или на външни събития, като например рисковете възникващи от правните и регулаторни изисквания. Операционните рискове възникват от всички операции на Фонда.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ) ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Целта на Фонда е да управлява операционния риск, така че да постигне баланс между избягването на финансови загуби и репутационен риск на Фонда и ефективното управление на разходите.

Управлението на операционния риск се осъществява чрез оптимизация на организационната структура на Фонда по начин, който да отчита вероятността от възникване на операционен риск, като също така се избягва възможността за неговото проявление.

Операционният риск се управлява чрез съблюдаване на всички законови и подзаконовни нормативни актове, вътрешни правила за работа, методики, заповеди, инструкции и указания, които ясно разграничават задълженията и отговорностите, както на отделните структурни звена, така и на отделните служители, като достъпът на отделните длъжностни лица до информационната система се съобразява с техните функционални задължения.

Стратегически риск е рискът от промяна в статута и организацията на Фонда вследствие от проявлението на неблагоприятни ефекти в резултат от стратегически управленски решения и тяхното прилагане. Съществените проблеми в дейността на Фонда се идентифицират с цел намаляване на значими съществени заплахи за финансовите резултати, оперативната стабилност или изпълнението на главните цели.

6. Парични средства и парични еквиваленти

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Разплащателни сметки в лева	53,472	32,236
Разплащателни сметки във валута	1,339	12,630
Парични средства при инвестиционни посредници	53	704
Парични средства в каса	-	4
Общо парични средства и парични еквиваленти	54,864	45,574
Обезценка на парични средства в разплащателни сметки	(58)	(4)
ОБЩО	54,806	45,570

Към 31.12.2022 г. Фондът има блокирани пари и парични еквиваленти в размер на 1 хил. лв.

7. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.:

Финансови активи	Балансова стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	27,451	26,843	-	608
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	185,674	11,650	168,722	5,302
Общо	213,125	38,493	168,722	5,910

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2021 г.:

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Финансови активи	Балансова стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	27,945	27,945	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	188,981	8,448	174,599	5,934
Общо	216,926	36,393	174,599	5,934

При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти, Фондът използва основно пазарни данни – директни котировки (Ниво 1) или средни стойности на котировки (Ниво 2). За някои акции и корпоративни облигации, за които няма активен пазар е използван друг метод за определяне на справедливата стойност и тези инструменти са представени в Ниво 3 на йерархията на справедливата стойност.

За определяне на справедливата стойност на корпоративни облигации, за които няма активен пазар е използван методът на дисконтираните парични потоци с норма на дисконтиране настоящата доходност до падеж на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия. Последваща оценка на акции/дялове, издадени от инвестиционно дружество от отворен тип/договорен фонд се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване.

Справедливата стойност на следните финансови инструменти е близка до тяхната балансова стойност, поради краткосрочния им характер: парични средства и парични еквиваленти, депозити във финансови институции, вземания от застрахователи и презастрахователи.

7.1. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Дялове и акции от инвестиционни фондове	18,940	19,166
Акции на местни предприятия	6,383	6,714
Акции на чуждестранни предприятия	2,128	2,065
ОБЩО	27,451	27,945

Печалбите и загубите са признати в отчета за всеобхватния доход на ред „Доходи от инвестиции”. Сумите, признати в печалбата или загубата, свързани с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата са представени на ред Доходи от инвестиции, нетно от отчета за всеобхватния доход и пояснени в бележка 18.

7.2. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Български държавни ценни книжа	168,722	174,599
Държавни ценни книжа на чуждестранни правителства	9,692	8,448
Корпоративни облигации	7,260	5,934
ОБЩО	185,674	188,981

Дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са номинирани в български лева. Справедливата им стойност е определена посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от ценните книжа са приложени техники за оценка в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 53. Информация за йерархията на справедливата стойност на финансовите активи е представена в бележка 6. Справедлива стойност на финансовите

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

инструменти.

При освобождаването от тези дългови инвестиции всяка сума, отчетена в друг всеобхватен доход (салдо на преоценъчните резерви), се рекласифицира в печалбата или загубата.

Сумите, признати в другия всеобхватен доход на финансовите активи, оценявани по справедливата стойност през друг всеобхватен доход са представени като компоненти, които подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди от отчета за всеобхватния доход от и пояснени в бележка 24.

8. Вземания от застрахователи и презастрахователи

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Вземания от застрахователи	9,256	14,388
Вземания от застрахователи на основание чл. 562, ал. 5	346	25
Вземания от презастрахователи	1,224	1,491
Провизии за очаквани кредитни загуби	(5,790)	(10,961)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	5,036	4,943

За събиране на вземанията от вноски на застрахователи, Фондът своевременно предприема всички необходими действия за доброволното и принудителното им събиране. Всеки месец уведомява компетентния държавен орган за неплатените в срок от три и повече месеца вноски и лихви.

В случай, че застраховател не плати доброволно просрочените вноски и лихви, Фондът образува граждански дела. Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. Гаранционен фонд има заведени дела срещу един застраховател. Вземанията по тези вноски са обезценени на 100% към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г.

С цел постигане на съответствие с изискванията на МСФО 9 за отчитане на очаквани кредитни загуби от неизпълнение по вземанията от застрахователи и презастрахователи и с изискванията на чл. 83, ал. 5 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, независимо от липсата на обективни доказателства за увеличен кредитен риск, както и на индикации за проблеми с платежоспособността и капиталовата адекватност на застрахователи и презастрахователите, Фондът през 2022 г. и 2021 г. е признал в отчета за всеобхватния доход обезценка на съответните вземания. Като през 2022 г. Фондът възстанови част от начислената провизия за обезценка, поради влезли в сила решения по образуваните търговски дела и платените по тях суми.

Крайните салда на корективите (провизия) за обезценка на вземанията от застрахователи и презастрахователи към 1 януари 2022 г. се равняват с началните салда на корективите за вземанията от застрахователи и презастрахователи, както следва:

	2022 година	2021 година
Коректив за загуби на 1 януари	10,961	9,344
Увеличение/(намаление) на коректива за загуби, признато като загуба/(възстановяване на загуба) през годината	(5,012)	1,617
Намаление на коректива за загуби на отписано вземане	(159)	-
ОБЩО	5,790	10,961

9. Вземания от други фондове

Вземания от други фондове на стойност 4,985 хил. лв. представляват суми, подлежащи на възстановяване, които са били платени от средствата на Обезпечителния фонд към Гаранционния фонд по обезщетения от името и за сметка на Кипърския гаранционен фонд във връзка с несъстоятелността на застрахователна компания „Олимпик“. Вземането съдържа и начислени лихви.

През 2021 г. приключи арбитражното дело, образувано по иск на българския Гаранционен фонд

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

срещу Гаранционния фонд на Република Кипър пред Съвета на бюрата във връзка с несъстоятелността на застрахователна компания „Олимпик“.

До арбитражното дело се стигна след като кипърският Гаранционен фонд отказа да признае приложимостта на Конвенцията за правото на регрес между гаранционните фондове от 1995 година и съответно да поеме отговорност по отношение на застрахователните договори, сключени със застрахователна компания „Олимпик“ - клон България. Според заложената в Конвенцията принцип, в случай на неплатежоспособност на застраховател със седалище в друга държава членка на ЕС, който извършва дейност при условията на правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги, увредените лица се обезщетяват от компенсационната схема (гаранционен фонд) по седалище на застрахователя. Подобен подход е възприет и в българското законодателство, като според Кодекса за застраховане Гаранционният фонд, чрез управлявания от него „Обезпечителен фонд“, има право да компенсира увредените лица в случай на несъстоятелност на застраховател със седалище Република България. От покритието му са изключени застрахователи със седалище в държава от ЕС, извършващи дейност чрез клон в България, както е случаят с „Олимпик“.

Основното заключение в арбитражното решение е, че Конвенцията от 1995 г. за правото на регрес между гаранционните фондове е приложима по случая, съответно кипърският Гаранционен фонд е отговорен по отношение на застрахователните договори, сключени чрез българския клон на „Олимпик“. Последва потвърждение, че кипърският Гаранционен фонд ще се съобрази с решението на арбитра. Те предвиждат разплащанията по вземанията да бъдат извършвани от българския Гаранционен фонд, а изплатените от него суми да бъдат възстановявани от страна на кипърския Гаранционен фонд.

Доколкото обхватът на Конвенцията е ограничен до инциденти, възникнали на територията на Република България, българският Гаранционен фонд ще има право на възстановяване и на разходите си към Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) по системата „Зелена карта“, ако инцидентите, във връзка с които са изплатени суми на компенсационни органи, са възникнали в Република България.

През юли, 2022 г., като първи етап в процеса по плащания по застрахователни договори, сключени чрез българския клон на застрахователна компания „Олимпик“ в ликвидация, Гаранционният фонд стартира изплащане на главниците по безспорните обезщетения, определени и потвърдени по съдебен ред. Плащанията се извършиха съобразно списък и информация, предоставени на Гаранционния фонд от ликвидаторите на ЗК „Олимпик“ по банков път на увредените лица. През септември 2022 г. Кипърският гаранционен фонд направи частично възстановяване по извършените плащания от българския Гаранционен фонд по първия списък, предоставен от ликвидаторите на ЗК „Олимпик“ - Кипър.

Общата сума на платените обезщетения от името и за сметка на Кипърския Гаранционен фонд във връзка със ЗК Олимпик за 2022 г. възлизат на 6,695 хил. лв., от които възстановени на Гаранционния фонд са 1,642 хил. лв.

10. Други активи

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Аванси към доставчици	2,577	1,640
Предоставени гаранции за спиране на изпълнителни дела	1,053	390
Предплатени разходи	315	381
Други активи	248	26
Провизии за очаквани кредитни загуби	(239)	-
ОБЩО	3,954	2,437

Авансите към доставчиците включват основно платени суми или банкови гаранции, издадени във връзка със сключените договори на Фонда в изпълнение на задълженията си по чл. 560 от КЗ, които са в процес на изпълнение към края на отчетния период.

Предплатените разходи на Фонда в размер на 315 хил. лв. (2021 г.: 381 хил. лв.) се отнасят основно

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

до предплатени суми по договори за услуги за поддръжка в рамките на следващите 12 месеца.

11. Дълготрайни материални и нематериални активи

	Компютърно оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Програмни продукти	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ					
Към 1 януари 2021	1,375	51	114	3,994	5,534
Придобивания	58	-	36	48	142
Излезли от употреба	(6)	(25)	(7)	-	(38)
Към 31 декември 2021	1,427	26	143	4,042	5,638
Придобивания	40	-	-	313	353
Излезли от употреба	(750)	(-)	(2)	(390)	(1,142)
Към 31 декември 2022	717	26	141	3,965	4,849
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ					
Към 1 януари 2021	(1,250)	(51)	(100)	(3,806)	(5,207)
Начислена през годината	(62)	-	(7)	(110)	(179)
Амортизация на отписаните активи	6	25	7	-	38
Към 31 декември 2021	(1,306)	(26)	(100)	(3,916)	(5,348)
Начислена през годината	(59)	-	(11)	(156)	(226)
Амортизация на отписаните активи	750	-	2	390	1,142
Към 31 декември 2022	(615)	(26)	(109)	(3,682)	(4,432)
НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ					
Към 31 декември 2021	121	-	43	126	290
Към 31 декември 2022	102	-	32	283	417

Всички разходи за амортизация са включени в “Административни разходи“ от отчета за всеобхватния доход.

Фондът има договорно задължение за закупуване на активи, което следва да се реализира през 2022 г. в размер на 183 хил. лв.

Фондът няма активи, заложиени като обезпечения по свои задължения.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

12. Активи с право на ползване

	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Общо
Цена на придобиване				
Към 1 януари 2021	337	1,433	23	1,793
Постъпили през 2021	-	-	40	40
Постъпили (промяна) през 2021	127	37	-	164
Към 31 декември 2021	464	1,470	63	1,997
Постъпили (нови) през 2022	-	46	-	46
Постъпили (промяна) през 2022	249	408	3	660
Към 31 декември 2022	713	1,924	66	2,703
Натрупана амортизация				
Към 1 януари 2021	(238)	(823)	(13)	(1,074)
Начислена за годината през 2021	(122)	(411)	(15)	(548)
Към 31 декември 2021	(360)	(1,234)	(28)	(1,622)
Начислена за годината през 2022	(125)	(420)	(15)	(560)
Към 31 декември 2022	(485)	(1,654)	(43)	(2,182)
Балансова стойност				
Към 31 декември 2021	104	236	35	375
Към 31 декември 2022	228	270	23	521

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 15 Лизингов пасив.

13. Задължения за предстоящи плащания

Задълженията за предстоящи плащания на Фонда се образува както следва:

	За предявени, неизплатени претенции	За възникнали, но непредявени претенции	Общо задължения за предстоящи плащания	Дял на презастрахователите в задълженията за предстоящи плащания
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2021	35,258	87,981	123,239	(38,731)
Изменение през 2021	3,193	(8,888)	(5,695)	2,844
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021	38,451	79,093	117,544	(35,887)
Изменение през 2022	(1,231)	9,761	8,530	(12,771)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	37,220	88,854	126,074	(48,658)

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	2022 г.			2021 г.		
	Задължения за предстоящи плащания	Презастрахов ане на задължения	Нетно	Задължени я за предстоящ и плащания	Презастрахо ване на задължения	Нетно
Към 1 януари	117,544	35,887	81,657	123,239	38,731	84,508
Претенции, възникнали през настоящата застрахователна година	26,794	10,855	15,939	31,881	6,017	25,864
Други изменения в претенциите, възникнали през предходни застрахователни години	(2,094)	2,963	(5,057)	(5,558)	1,381	(6,939)
Изплатени през годината претенции	(16,170)	(1,047)	(15,123)	(32,018)	(10,242)	(21,776)
Към 31 декември	126,074	48,658	77,416	117,544	35,887	81,657

Детайлна информация относно методите за изчисляване на резервите е представена в бележка 5.1 Управление на рисковете, свързани с гаранционна и обезпечителна дейност.

Въз основа на исторически анализ относно събираемостта на вземанията от презастрахователи, Фондът не е идентифицирал активи по презастрахователни договори в задълженията за предстоящи плащания, които следва да бъдат обезценени. Презастрахователите, с които Фондът има сключени договори са с инвестиционен клас кредитен рейтинг.

14. Презастрахователни и други задължения

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Комутация- презастрахователни договори	480	489
Задължение за изплащане на доход при пенсиониране	137	160
Задължения към персонала по неплатени отпуски	22	30
Гаранции – чл. 551, ал. 1 от КЗ	52	35
Други	68	65
ОБЩО	759	779

Сумата в размер на 480 хил. лв. представлява комутация във връзка с висящи щети по презастрахователни договори за 2013 г. и 2014 г. с един от презастрахователите.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Фонда е задължен да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Фонда е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Осреднен лихвен процент	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
Към 31 декември 2022 г.				
Дължими обезщетения		-	209	209
Сkonto	0,34%	(-)	(72)	(72)
Дисконтирани парични потоци		-	137	137
Към 31 декември 2021 г.				
Дължими обезщетения		-	160	160
Сkonto	0,002%	(-)	(-)	(-)
Дисконтирани парични потоци		-	160	160

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Провизии за пенсиониране в началото на годината	160	129
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	12	12
Новопостъпили	25	27
Увеличение / (Намаление) на провизиите в резултат на промени в сконтовия процент	(72)	(7)
Увеличение на провизиите в резултат на промени в брутната заплата на персонала	12	17
Изплатени обезщетения на персонала	(-)	(18)
Провизии за пенсиониране в края на годината	137	160

Гаранциите по чл. 551, ал. 1 от КЗ представляват предоставени гаранции от членовете на Управителния съвет.

15. Лизингов пасив

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. лизинговият пасив представлява задължението на Фонда по договорите за лизинг.

Лизингови задължения в отчета за финансовото състояние са оценени по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, коригирани със сумата на всички предплатени лизингови плащания.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания				
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	Общо
31 декември 2022 г.					
Лизингови плащания	377	138	11	12	538
Финансови разходи	(11)	(3)	-	-	(14)
Нетна настояща стойност	366	135	11	12	524
31 декември 2021 г.					
Лизингови плащания	346	28	11	1	386
Финансови разходи	(4)	(1)	-	-	(5)
Нетна настояща стойност	342	27	11	1	381

Активите с право на ползване срещу които Фондът е отчел лизингов пасив са офис сграда, оборудване и транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ) ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

не зависят от индекс или променливи проценти се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Фондът класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в пояснение 12. Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за годината, приключваща на 31 декември 2022 са 10 хил. лв. (2021: 7 хил. лв.). Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември 2022 г. е 568 хил. лв. (2021: 220 хил. лв.).

15.1 Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Задълженията на Фонда, произтичащи от финансова дейност са свързани единствено с лизинговите договори. Промените през периода са както следва:

	<u>Задължения по лизингови договори</u>
1 януари 2021 г.	390
Парични потоци:	
Плащания	(220)
Непарични промени:	
Справедлива стойност	211
31 декември 2021 г.	381
1 януари 2022 г.	381
Парични потоци:	
Плащания	(568)
Непарични промени:	
Справедлива стойност	711
31 декември 2022 г.	524

16. Управление на нетните активи

Нетни активи (разполагаеми средства) на Фонда са изчислени като превишението на активите над пасивите на Фонда. Съгласно Кодекса за застраховането, минималният размер на располагаемите средства на Фонда за незастраховани МПС е 10,000 хил. лв.

Разполагаемите средства на Фонда за незастраховани МПС и Обезпечителния фонд не могат да бъдат използвани за други цели извън посочените в КЗ и средствата не могат да се разменят между двата фонда.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разполагаеми средства на Фонда за незастраховани МПС	117,278	101,904
Разполагаеми средства на Обезпечителен фонд	86,844	85,809
ОБЩО	204,122	187,713

17. Вноски от застрахователи

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Вноски във Фонда за незастраховани МПС	39,723	38,162
Лихви във Фонда за незастраховани МПС	1,039	1,103
Вноски в Обезпечителен фонд	10,235	9,902
Лихви в Обезпечителен фонд	162	206
ОБЩО	51,159	49,373

Към 31.12.2022 г. стойността на получените авансови вноски са в размер на 23 хил. лв. (2021 г.: 11 хил. лв.) и представляват платени вноски от застрахователи, дължими през следващ отчетен период.

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

18. Доходи от инвестиции, нетно

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от лихви по финансови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	3,498	3,462
Приходи от дивиденди от капиталови инструменти, отчитани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	122	8
Печалба/(загуба) от преценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба	(2,150)	1,673
Печалба/(загуба) от валутни преценки на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	13
Печалби от дългови инструменти, рекласифицирани от другия всеобхватен доход	28	22
Печалба от продажба на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба	1	1
Други приходи	91	8
ОБЩО	1,590	5,187

19. Други приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от глоби	5,387	6,713
Други	324	261
ОБЩО	5,711	6,974

20. Изплатени обезщетения, нетно от презастраховане

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Изплатени суми по обезщетения, включително разходи по ликвидация	(17,153)	(33,410)
Приходи от присъдени вземания	909	837
Възстановени присъдени разноси по дела и възстановени суми по щети	72	188
Възстановени суми от регреси	402	316
Общо изплатени обезщетения	(15,770)	(32,069)
Приходи от обезщетения от презастрахователи	1,047	11,708
ОБЩО Изплатени обезщетения, нетно от презастраховане	(14,723)	(20,361)

21. Административни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Външни услуги, вкл. разходи информационен център и информационни технологии	(1,966)	(2,114)
Амортизации на активи с право на ползване	(560)	(548)
Амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи	(226)	(179)
Разходи за персонал	(2,087)	(1,951)
Разходи за социални осигуровки	(185)	(183)
Материали	(53)	(79)
Други разходи	(61)	(32)
ОБЩО	(5,138)	(5,086)

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за заплати	(1,478)	(1,437)
Разходи за социални осигуровки:	(185)	(183)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда в т.ч. за пенсии по планове с дефинирани доходи	(44)	(88)
Други разходи за служителите и ръководството	(565)	(426)
Разходи за персонала	(2,272)	(2,134)

22. Загуби от обезценка

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Вземания от застрахователи и презастрахователи		
Начислени през периода	(873)	(1,617)
Обратно възстановени през периода	5,885	-
Начислени/Обратно възстановени загуби от обезценка на вземания от застрахователи и презастрахователи	5,012	(1,617)
Парични наличности		
Начислени през периода	(55)	(4)
Обратно възстановени през периода	1	508
Начислени/Обратно възстановени загуби от обезценка на пари и парични еквиваленти	(54)	504
Финансови активи по ДВД		
Начислени през периода	(924)	9
Обратно възстановени през периода	17	-
Начислени/Обратно възстановени загуби от обезценка на финансови активи	(907)	9
Други активи		
Начислени през периода	(239)	-
Обратно възстановени през периода	52	-
	(187)	-
Вземания от други фондове		
Начислени през периода	(93)	-
	(93)	-
ОБЩО	3,771	(1,104)

23. Други разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи по управление на инвестиции	(102)	(108)
Разходи за лихви по лизингови договори	(10)	(7)
Такса КФН	(140)	(140)
Други разходи в т.ч. и валутно-курсови разлики, нетно	(118)	(76)
ОБЩО	(370)	(331)

ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

24. Друг всеобхватен доход – преоценка и обезценка на финансови активи

24.1 Печалба/(загуба) от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Фонда за незастраховани МПС	(14,723)	(3,874)
Обезпечителен фонд	(10,138)	(2,462)
ОБЩО	(24,861)	(6,336)

24.2 Очаквана кредитна загуба на дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
12-месечни кредитни загуби		
Фонда за незастраховани МПС – Държавни ценни книжа	583	(10)
Фонда за незастраховани МПС – Корпоративни облигации	37	(5)
Обезпечителен фонд– Държавни ценни книжа	287	(4)
Общо 12-месечни кредитни загуби	907	(19)
Очаквани кредитни загуби за целия срок на договора – необслужвани		
Фонда за незастраховани МПС – Корпоративни облигации	-	10
Общо Очаквани кредитни загуби за целия срок на договора – необслужвани	-	10
ОБЩО	907	(9)

25. Свързани лица

Лицата се считат за свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на финансови решения и решения относно текущата дейност.

Фондът се управлява от Съвет, който се състои от представители на всички застрахователи, които са задължени да правят вноски във Фонда.

За 2022 г. и 2021 г. сделките със свързани лица са постъпленията по вноски от всички застрахователи. Те са оповестени в бележка 17 Вноски от застрахователи. Салдата със свързани лица включително признатите загуби от обезценка са оповестени в бележка 8 Вземания от застрахователи и презастрахователи.

Към 31 декември 2022 г. Фондът отчита задължения по предплатени вноски от застрахователи в размер на 23 хил. лв. (2021 г.: 11 хил. лв.), които са представени на ред Презастрахователни и други задължения

26. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са били използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

27. Условни активи и условни пасиви

С изключение на исковете, характерни за дейността, вменена по закон на Гаранционния фонд, през годината няма предявени съществени други правни искове.

През м. Октомври 2021 г. приключи арбитражното производство между Българския и Кипърския гаранционни фондове относно отговорностите по отношение фалита на ЗК „Олимпик“, Кипър.

Решението на Арбитра е, че за събития, настъпили на територията на България е отговорен Кипърския гаранционен фонд. Това даде възможност Българският гаранционен фонд да пристъпи към изплащане на такива обезщетения от името и за сметка на Кипърския гаранционен фонд през 2022 г.

Ръководството на Фонда не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

28. Събития след отчетната дата

Следните значителни некоригиращи събития са възникнали между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му:

През февруари, 2023 г. Гаранционният фонд организира следващо второ плащане на обезщетения по застрахователни договори, сключени чрез българския клон на ЗК "Олимпик" (в ликвидация). В тези плащания са включени дължимите обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, на база предоставен от ликвидаторите на ЗК „Олимпик“ списък на претенции. Редът за плащане е съгласно правилата за ликвидация по Кипърското законодателство, където водеща и основна роля е на ликвидаторите на ЗК „Олимпик“, които приемат претенциите за плащане, одобряват размерите на дължимите обезщетения и ги включват в списък, който предоставят на българския Гаранционен фонд за изплащане. Извън обхвата на плащанията остават съдебните разноски и лихви във връзка с дължимите обезщетения към увредените лица, както и Каско регресите на автомобилните застрахователи срещу ЗК „Олимпик“, клон България. Причината е, че въпреки обратната еднозначна правна позиция на българския Гаранционен фонд, кипърският Гаранционен фонд не ги признава за гарантирани и в резултат не съществува механизъм за тяхното изплащане от страна на Гаранционния фонд. Аргументите на кипърската страна се основават на правни становища от български адвокатски кантори.

С плащането и по втория списък на ликвидаторите се удовлетвориха общо 329 броя претенции към българския клон на ЗК "Олимпик". Общата стойност на плащанията по тях възлиза на 8,555 хил. лв., като понастоящем кипърският Гаранционен фонд е започнал частично да възстановява извършените плащания от българския Гаранционен фонд по първия списък, предоставен от ликвидаторите на ЗК „Олимпик“. Общо възстановената сума е в размер на 3,308 хил. лв., в т.ч. и лихви.

Процесът по изплащане на обезщетения на увредените лица ще продължи и занапред, като динамиката на плащанията във времето, броят удовлетворени претенции, размерът на обезщетенията и други условия зависят от дейността на ликвидаторите на ЗК „Олимпик“ и тяхната активна комуникация с лицата, претендиращи да получат дължимо обезщетение, както и от оспорванията, които прави кипърският Гаранционен фонд и правното им разрешаване.

От своя страна българският Гаранционен фонд ще продължи да защитава интересите на увредените лица и да отстоява изплащането на дължимите им суми и други задължения.

Не са възникнали коригиращи или други съществени некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му.

29. Одобрение на финансови отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване от Управителния съвет на 16 март 2023 г.